

Mehmet Fatin Baki

- şiirler -

Yayın Tarihi:

24.2.2005

Yayınlayan:

Antoloji.Com Kültür ve Sanat

Yayın Hakkı Notu: Bu e-kitapta yer alan şiirlerin tüm yayın hakları şairin kendisine ve / veya yasal temsilcilerine aittir. Şiirlerin kopyalanması gerçek veya elektronik ortamlarda yayınlanması, dağıtılması Türkiye Cumhuriyeti yasaları ve uluslararası yasalarla korunmaktadır ve telif hakları temsilcisinin önceden yazılı iznini gerektirir. Bu doküman, şairin kendisi veya temsil hakkı verdiği kişinin isteği  zerine Antoloji.Com tarafından, şairin veya temsilcisinin beyanları doğrultusunda yayınlanmıştır. Bu dokümanın yayınlanması kullanılması dağıtılması kopyalanması ile ilgili husularda ve şiir içerikleri ile ilgili anlaşmazlıklarda Antoloji.Com hiç bir şekilde sorumlu ve taraf değildir.

Acaiptir İnsanlar

Yaşamaktan çoğalan zevki tahayyül ederiz.
Ne kadar haz dolu anlar.

Ve hayât derdi olan zahma tahammül ederiz.
Ne acâiptir insanlar.

Zahma = zahmete, sıkıntıya

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
.. / / .. / / . . / / . . /
Feilâtün feilâtün
.. / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Adanalı Fadimem

Seni atamıyorum
Cana katamıyorum,
Hiç unutamıyorum.
Adanalı Fadimem.

Gözüme su doluyor
Acı kayıp oluyor
Gene beni buluyor.
Adanalı Fadimem.

Köz ödu ile yanan
Öpücüğüne kanan.
Benim o adam, inan.
Adanalı Fadimem,

İkimize de, elim
İşe ara verelim
Gel. Uzaya gidelim
Adanalı Fadimem.

Fei fei feilün
.. . . . /

Mehmet Fatin Baki

Adaşım Bardakçı'ya

Hemen İMDÂD'a cevap, zevk-i zarâfetle geldi
Kısa bir sözdü fakat harfleri âfâkı deldi.
Sanırım, ben gibi gurbetçiye gönderdiğin lafz,
Vecîz olmakla berâber dizelerden 'GÜZELDİ'

Feilâtün feilâtün feilâtün feûlün
. . / / . . / / . . / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Anneme Borcum

Annem benim akşamları neş'eyle gülerdi
Hak vermek için ince dokurken sık elerdi
Din, terbiye, hürmet gibi irfân konusunda
Annem bize sarsılmaz ilim saygısı verdi

Haylaz sekiz oğlan büyüterken çile çekti
Kur'ân okuyup tesbih ile besmele çekti
Ölmek, vatan uğrundaki kurbân, konusunda
Annem bize sonsuzca vatan sevgisi verdi

Kem komşuların gönlüne insanlık ekerken
Mekteplere biz gitmeden evvel, sabah erken
Ahlâk, eğitim, terbiye, iymân konusunda
Annem bize şefkat ve onur duygusu verdi

Bildiklerimin küllünü dersihâneye serdim
Aldıklarımın hepsini öğrenciye verdim.
Mahşer günü ahretteki mizân konusunda
Sen hakkını ettin mi helâl? İşte bu derdim.

Küllünü = bütününü
Mizân = terazi

Mefûlü Mefâîlü Mefâîlü Feûlün

/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Aruzda Âhenk

﻿ Kâinattan feyz alan her şeyde vardır bir nizâm
Ger nizâm eksikse aslen derc olur birden kiyâm.

Nazmda aruz bir vezindir, farzolan sırf anane
Çok denenmiş bir makamdır mûsikîden farkı ne.

Veznden âri dengesiz mebnî binâ var değil
Ölçüsüz âhengi yok hissi kelâm âsar değil.

Bir şiirden nağne gelmiş şarkıda âhenk gibi
Bir makâmdan bir makâma fâilâtün denk gibi.

Her beyitten ses gelirken hoşlanır dört zâviye
Muttarid ritmler saçar her kît'ada tüm kâfiye.

Özlü sözlerden yapılmış her veciz mısra' yaşar
Vezni âruz, nağme mevcut şi're tüm dünyâ şaşar.

Böyle bir vezn kullanılmış altıyüz yıl muttasıl
Böyle makbul vezni şâir kullanır binlerce yıl.

Derc = birikir, yayılır Kiyâm = isyan, kaos
Sıdk = doğru, gerçek Mebni = inşa edilmiş
Muttasıl = devamlı
Muttarid = düzgün, bir seviye

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/. / / /. / / /. / / /. /

Mehmet Fatin Baki

Arzum

Hecenin veznine çoktan yetiştim
Aruzun zevkini seçmektir arzum.
Edebî bilgime yoktan yetiştim
Bu sefer kendmi geçmektir arzum.

Feilâtün feilâtün feûlün
. . / / . . / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Aşk

Berrak denizin dalgası sık sık soluyorsa
Asude bahar mevsiminin şuh sesidir. Aşk
Bağlarda Mayıs akşamı renk renk oluyorsa
Asude bahar mevsiminin şuh sesidir. Aşk

Dilberleri cennetteki yıldız gibi parlak
Göklerde yüzen bir meleğin cilvesidir. Aşk
Kızlar görünen canlı bulutlar kadar oynak
Göklerde yüzen bir meleğin cilvesidir. Aşk

Şen türkülerin verdiği zevk izleri mutlak
Köy şairinin duyduğu saz nağmesidir. Aşk
Oğlak güden özgür çoban özler yeşil otlak
Köy şairinin duyduğu saz nağmesidir. Aşk

Erken gelin olmuşsa utangaç küçücük kız
Bir sevgilinin verdiği ilk busesidir. Aşk
Geç kalmış öpüşten kimi yanlış kimi haksız
Bir sevgilinin verdiği ilk busesidir. Aşk

Aslen ana bağrında vatan sevgisi varken
Rağbette olan sevgilerin meyvesidir. Aşk
Kardeş, baba, hep aile kan sevgisi varken
Rağbette olan sevgilerin meyvesidir. Aşk

Mehmet Baki aşktan yerinen kimseye söyle
Sonsuz feleğin eğreti bir neş'esidir. Aşk
Aşk, sevgi, gönül, kalp denilen şey nedir öyle?
Sonsuz feleğin eğreti bir neş'esidir. Aşk

Asude = rahat ve sakın Şuh = neş'eli ve oynak
Eğreti = muvakkat

Mefulu Mefailu Mefailu Faulun
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Ayrılalım Güzelim

Seni severim derdin
Gönlümü yere serdin
Hiç acımadan beni
Gurbet ele gönderdin.

Evvela, bir ay dedin
Sonrası kolay dedin
Haftaları günleri,
Birer birer say dedin.

Bir çok memleket gezdim
Her yerde seni sezdim
Sensiz geçen günlerde
Bütün dünyadan bezdim.

Geçen gün düştüm dara
Düşündüm kara kara
Dönersem beni kabul
Edermisin bir ara.

Ekme yer, su taşırız
Ücretle sırt kaşırız
Şükredip sabrederim
Elbette anlaşıyoruz.

Güzel bir ev düzelim
Aşk içinde yüzelim
Buna da yok diyorsan
Ayrılalım güzelim.

Heve: 7

Mehmet Fatin Baki

Azline Değsin

Hayât-ı mahsusenin şevki hür bir insana zâhir
Yeter ki kendi yönünden, efendisin ya da beysin.
Zamânın en yüce devletlerinde öyle güzel bir
Makâm-ı me'muriyet yok ki, nasbı azline değsin..

Şevk = keyif, neş'e
Zâhir = açık, belli
Makâm = mevki
Nasb = me'murluğa tayin
Azl = işten çıkarılma

Mehmet Fatin Baki

Bakî'ye Nazire

Ey sevgilim, lûtfeyleyip âgûşuna aldın beni
Yalnız küçük bir bûseyle sevdâlara saldın beni

Bir uhrevî derde düşen şâirlere dostum diyen
Aşıka درمان vermeyen hülyâlara saldın beni

Köyden uzak illerde ben, bir tek suçum sevmek iken
Husûmetin bilmem neden dünyâlara saldın beni

Dağ deldirip Ferhat gibi, yol kaybeden Mecnun gibi
İklimlerin en çirkini sahrâlara saldın beni

Söz verdiğin vuslat için yüzlerce kez ettin yemin
'Yarın dedin birgün dedin ferdâlara saldın beni' (1)

Gurbettede Mehmet Fatin göz yaşlarıyla hasretin
Doldurduğu, en çok derin deryâlara saldın beni

(1) Bakî'nin gazelinden

Âgûş = kucak

Uhrevî = öbür dünya ile ilgili

Husûmet = karşıtlık, düşmanlık

Ferdâ = gelecek zaman

Müstefilün müstefilün müstefilün müstefilün
/ / . / / . / / . / / . /

Gazel

Hattım hîsabın bil dedin gavgalara saldın beni
Zülfüm hayalin kıl dedin sevdalara saldın beni

Geh ebr veş giryan edip geh bâd veş püyân edip
Mecnun-ı sergerdan edip sahralara saldın beni

Vaslım dilersin çün dedin lûtf edeyin olsun dedin
Yârın dedin birgün dedin ferdâlara saldın beni

Yusuf gibi izzette sen Yakub veş mihnette ben
Dîl sakın-î beytül hâzen tenhalara saldın beni

Bakî sıfat verdin elem ettin gözüm yaşını yem
Kıldın gârik-î bahr-î gâm deryalara saldın beni

Mehmet Fatin Baki

Bâkî'dir Gönül (Nazire)

Zulme kâdir düşmanından aşkı vâkîdir gönül
Eylemek yok derdin izhâr. Sırrı hâkîdir gönül.

Nem birikmiş gözlerinden damlayan yaş gösterir
Her zaman gam yüklü bir gurbette âkîdir gönül

Hem sevenden hem güzelden duyduğum hasret dolu
Yıl geçer, bir gün gelir, yârdan da şâkîdir gönül.

Mâha benzer vechinin her günde bir kez geldiği
Meclisin koynunda yatmış nazlı sâkîdir gönül.

Bâkî der ki, durmadan kalbim yanarken kor gibi,
'Ben ölürsem âlemî ma'nâda bâkîdir gönül.' (1)

(1) Nef'î nin gazelinden

İzhâr = gösterme, meydana çıkarma
Yâkî = koruyan Hâkî = saklayan
Akî = isyan eden Şâkî = şikayetçi
Vech = yüz Sâkî = mey sunan
Alem-i mâ'nâda = rüya aleminde Bâkî = kalan

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Nef'î nin Gazeli

Hem kadeh hem bâde hem bir şûh sâkîdir gönül.
Ehl-i aşkın hâsılı sahip-mezâkîdır gönül.

Bir nefes dîdâr için bin cân fedâ etsem n'ola
Nice demlerdir esir-i iştîyâkîdır gönül.

Dildedir mihrin ko hâk olsun yolunda cân u ten
Ben ölürsem âlem-i ma'nâda bâkîdir gönül.

Zerredir ammâ ki tâb-ı afitâb-ı aşk ile
Rûzigârın şemse-i tâk u revâkîdır gönül.

Etse Nef'î n'ola ger gönlüyle dâ'im bezm-i hâs
Hem kadeh hem bâde hem bir şûh sâkîdir gönül.

Nef'î (1635)

Mehmet Fatin Baki

Barış Yap

Çok varsa gücün âlemi bir karmakarış yap
Gâyen ödül almaksa rakiplerle yarış yap
Sarhoş dolu meyhanede zevk almak için sen
Nefsinle boğuşsan bile komşunla barış yap.

Mefulu Mefailu Mefailu Feilun
/ /.. / /.. / /.. / /

Mehmet Fatin Baki

Bayram Tebriği

Kıymetli kızım, gökteki yıldızla eşitsin,
Dün yaptığın iylikleri dünyâ da işitsin.
Ahlâkça güzel, kalpte de oldukça güzelsin
Allah seni Bayramda meleklerle eş etsin.

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Bekle Dediler

Yıldızlara sordum sevgilimi ben buradan
Ay yüzlü güzel "Şimdi gelir, bekle" dediler
Günler gibi, aylar, seneler geçti aradan
Ay yüzlü güzel "Şimdi gelir, bekle" dediler

Ferhat gibi dağı delmek yok ki hevesimde
Mecnundaki titrek o seda yok ki sesimde
Duydum, yine dydum son ümit son nefesimde
Ay yüzlü güzel "Şimdi gelir, bekle " dediler

Mefaki kırk-yedi yıl önce köyünden göçtü
Şehrini terketti diyar-ı gurbeti seçti
Kamerru kızı bulmak için fezayı geçti
Ay yüzlü güzel "Şimdi gelir, bekle." dediler

Kamerru = ay yüzlü

Mehmet Fatin Baki

Bekledim

Mihribandan bir kadeh nûş isteyip hep bekledim,
Gençliğmden bende kalmuş derde, bin derd ekledim
Yirmiden çok nâme yazdım, bir kızıl verd ekledim.
Kûy-i yârdan bir güzel söz, bir de mektup bekledim.

Ağlamaktan, sızlamaktan duygular gelmez dile
Yazdığım, gönderdiğim sert serzenişler nâfile.
Vuslatımçin diz çöküp bir secdeye gelsem bile.
Kûy-i yâdan bir güzel söz, bir de mektup bekledim.

Nûş = içki
Nâme = mektup
Verd = gül
Kûy-i yârdan = sevgilinin köyü

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Beklemedesin

Gurbet elde dolaşmış yetmişlik bir dedesin
Köyünden uzak kalan garip hasret-zedesin

Gönül dostu olmayan yabancı bir alemde
Arkadaş yok, kardeş yok malı mülkü ne(e) desin

Hürmet gördün pirlerden, hizmet ettin ednâya
Köle misin? Bey misin? Bilemedim sen nesin

Gezdin, gördün, okudun âlim olduğun sandın
Hayat-memat ilminde hâlâ Elif-be desin

Mefaki der, Ey nefsim "Ne yaptın? Ne eyledin? "
Ecdadının gittiği yolda beklemedesin

Mehmet Fatin Baki

Ben Bana (Nazire)

Ey güzel şehvetli kız, bir kerrecik gül sen bana
Bil ki sen, senden gelen bir tek gülüş gülşen bana

Çektiğim gurbet yeter, sensiz geçen günler fena
Gördüğüm kâşâneler gurbette bir medfen bana

Ben seninçin yazdığım bir çok güzel manzûmeyi
Kendi nefsim hem bozar hem yazdırır cebren bana

Can muvakkat bir konuktur, ten benim mülküm değil,
"Çıksa can, hâk olsa ten, ne can gerek ne ten bana"(1)

Gam yemem, kalbim kırılmaz füc'eten göçsem bile
Zira son yıllarda sonsuz sevgi sundun sen bana

Ehl-i dil bahsinde artık dinle Baki kalbini
'Gençlik elden çıktı çoktan' söylemiştim ben bana

(1) Fuzûlinin gazelinden

Gülşen = gül bahçesi

Medfen= mezar

Füc'eten = ansızın

Ehl-i dil = gönül dostları, aşıklar

Fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lün
/ . / / / . / / / . / / / . /

--

GAZEL

Dostum âlem seninçün ger olur düşmen bana
Gam değil zirâ yetersin dost ancak sen bana

Aşka saldı ben beni pend almayıp bir dosttan
Hiç düşmen eylemez anı kim ettim ben bana

Can ü ten oldukça benden derd ü gam eksik değil
Çıksa can hâk olsa ten ne can gerek ne ten bana

Gamze tiğün çekti ol mah olma gâfil ey gönül
Kim mukarrerdir bu gün ölmek sana şiven bana

Ey Fuzûli çıksa can çıkmam tarik-i aşktan
Reh-güzer-i ehl-i aşk üzre kılın medfen bana

Fuzûli (1556)

Mehmet Fatin Baki

Bende Ne Kaldı

Sana şefkat verecek bende ne kaldı.
O kızıl saçlı güzel zende ne kaldı.

Aradan fazlaca kırk beş sene geçti
Güzelim hâtıradan sende ne kaldı.

Ötüşen kuşları küs, bülbülü sessiz,
Gülü solgun, kuru gülşende ne kaldı.

Geçen aylar sonu kış geldiği günler
Yarı cennet gibi bahçende ne kaldı.

Güzel uğrunda bir âşık gibi gönlün
Çöle düştükte doğal fennde ne kaldı.

Çocuğun herbiri bir başka diyarda
Ana gitmiş, baba yok, dende ne kaldı.

Özü bağrında yatan rûh da cıkınca
Fatin'in mülkü olan tende ne kaldı.

Zen = kadın
Fenn = akıl, bilgi, ilim
Den = in, mağara, ev

Feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Bercesteler

Ağyara çuvaldız sokacaksan, daha evvel
Kendin dene bir kez, kanatır iğne batınca

Fa' lun fe ilâ tun fe i lâ tun fe i la tun
/ / .. / / .. / / .. / /

Bundan yana insanlığa kıymet veriyorsan
Öksüz ve yetimlerle de paylaş ne yiyorsan

Mef u lu me fâ i lu me fâ i lu fe u lun
/ / . / / .. / / .. / /

Bazı düşman bazı şeytan seni etmiş perişan
Sonu gelmez kibirindir sana güçlük çıkaran

Fe i la tun fe i la tun fe i la tun fe i lun
.. / / .. / / .. / / .. /

İdâma makkum olmadan ölüm dahi güzel gelir,

Me fa i lun me fa i lun me fa i lun me fa i lun
. / . / . / . / . / . /

Vezn-i âruzla şiir yazması derdim zor olay
Dediler cevheri yerden çıkarım çok mu kolay

Fe i lâ tun fe i lâ tun fe i lâ tun fe i lun
/ . / / .. / / .. / / . . /

Bu gün ölsem bu benim mâzimin en son günüdür
Ya yaşarsam bu gün istikbâlimin, ilk dünüdür

Fe i la tun fe i la tun fe i la tun fe i lun
.. / / .. / / .. / / .. /

Bir esb sanacaksın ne vakit nefsimi görsen
Hem tekme atar hem de sanır kendini tevsen

Esb = asil at
Tevsen = azgın, huysuz at

Mef u lu me fâ i lu me fâ i lu fe i lun
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Bercesteler 3

Fatin'in şarkıları beste değerli
Bazı mıra'ları berceste değerli.

Kederin söyleme hiç, dostları gam-yâb edersin
Ama, yekten kamu düşmanları kam-yâb edersin.
Gam-yâb = mahzun, acıyan
Kam-yâb = mesrur, mutlu

Mahşerde çıkıp kimleri mes'ul tutarız biz
Dünyâda bizim yaptığımız kirli çamurdan.

Şartları hak gösteren, kem sözün varsa bile
Düşmana çok sövme kim, gün gelir dostun olur.

Bir defa rüşvet alanın, çarpıcıdan farkı nedir?
Nân'ı fakirden çalanın, ismine sârik mi denir?

Uçsada toz göklere dek, avdet eder toprağa.

Çekicin kıymeti artmaz kızarak dövsede zerri
Değer altın'da kalır. Dengeli kıymet var içinde.

Kara toprak bile bilmez, ölümün verdiği vehm'i
Kazılan kabre inen sandığın uzlet var içinde.

Fayda vermez çok direnmek sâbir ol sen, gam yeme
Kimse dünyâ hanesinden sağ ve sâlim çıkmadı.

Mehmet Fatin Baki

Bercesteler 2

Mülkün kısalır kıymeti ihsana katınca
Sevgiyle ilim nisbeti artar dağıtınca (A01)

Alemde bu aşk-illeti yoktur bilen amma
Sevmek zedeler kalbi, sevilmeğe lezizdir (A21)

Sarhoş dolu meyhanede zevk almak için sen
Nefsinle boğuşsan bile komşunla barış yap. (A28)

Serbest hece vezniyle de şâir yazar amma
Aruzdaki aşk sözleri ezberde kalandır (Ab08)

Kurtar beni nefsimden azâb eyleme yâ Rabb
Affeyle kabâheti, gazâb eyleme yâ Rabb (Ab14)

Evlatları genç, gençleri çok yaşlı yapan şey
Hiç kıymeti kaybolmayan evkât ve zamânlar (Ab15)

Dünyâyâ dokuz kerre dahî gelsem eğer
Ağzım kapayıp gözlerimi dört açarım (Ab27)

Eğer ukbâyâ gidiş varsa, kaderden silemem
Yaşayıp dertleri çekmek midir ehven? Bilemem (Ab30)

Hiç bilmediğin şeyhi, gönül dostu sanıpta
Derviş gibi hoş davranan ağıârı unutma (Ab35)

Mehmet Fatin Baki

Beyaz

Pak olmak gereklidir temiz şahsiyet pek az
Bütün renkler içinde çabuk kirlenir beyaz
Mecliste rağbet görür kazanır çok imtiyaz
Bütün renkler içinde çabuk kirlenir beyaz

İyilik yapan insan mumla aranır fakat
Aleyhinde söylenen sözler gelişir on kat
Eleştirilir her an, sağdan soldan yer tokat
Bütün renkler içinde çabuk kirlenir beyaz

Öksüz, yetim ve yoksula Mefaki yardım eder
Gece gündüz çalışır aşılmadık yol gider
İyilikler yaptıkça gece gündüz dayak yer
Bütün renkler içinde çabuk kirlenir beyaz

Mehmet Fatin Baki

Bilemem

Bu küçük şi'ri okurken yalnız tek başına
Göreceksin yürek ağrım dönecek göz yaşına

Yazarak söyleyecektim sana bildiklerimi
Nerelerden kırılıp nerde eğildiklerimi

Kuru bir yel gibi gurbetteki vakt oldu heder
Bozulan sıhhatı kaybetme dahî başka keder

Bu felâket başa her dem gelecek sanma sakın
Ama kâfir feleğin cilvesidir. Kanma sakın

Yaşadım ağlayarak her günü yetmiş sene ben
Şükür Allâhıma derken dökerim yaş gene ben

Eğer ukbâya gidiş varsa, kaderden silemem
Yaşayıp dertleri çekmek midir ehven? Bilemem

Heder = boşa giden
Ukbâ = âhiret
Ehven = daha kolay

Fe i lâ tün fe i lâ tün fe i lâ tün fe i lün
.. / / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Bilgi

Bilmediğin bilmiyorsan sakın gelme bu yana
Bildiğin bilmeyen cahil uykusundan uyana
Biliyorsan bilmediğin öğretirim ben sana
Bildiğini bilen ârif, gel önder ol sen bana

Hece: 8 + 7

Mehmet Fatin Baki

Bilmece

Bilin bakım bu nedir
Manzum bir bilmecedir.

Ya beni takip eder
Ya benden evvel gider

Ya önüme takılır
Ya da yere çakılır.

Yok kendisinde gurur
Dur deyince de durur.

Hep güneşte görünür
Gece 'zıll'a bürünür.

Koştukça ben o koşar
'Saye'mde o da yaşar.

Hece: 7

İpucu:
4-14 5-3 6-13 10-1 12-4

Mehmet Fatin Baki

Bilmezden Gelir

Bülbülün firkat dilinden serçe bilmezden gelir
Dert kazanda kaynar ammâ, kepçe bilmezden gelir
Gezdiğim her memlekette Türkçe yazdım Çin'liye
Asya'dan Hon-Kong'lu gençler Türkçe bilmezden gelir.

Dil yüzünden konferans terkeylemiştim Konya'da
Pişman olmak fayda vermez. Türkçe yok Birtanya'da
Bir de baktım, Türke kardeş, Türke dost Almanya'da
Son doğan Hamburğ'lu gençler Türkçe bilmezden gelir.

İlk adım Mehmet Fatin'dir. Lâkabım, Gurbetzedede
Türkçe manzumlar yazan, yaşlanmış olgun bir dede
Can gönülden sevdiğim dost başka dil bilmezse de
Aslı Türk New York'lu gençler Türkçe bilmezden gelir.

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Bir Cevap

Kader evlatları insanlar için haz dolu gün var.
Büyüyen gençlere bayram, deliren dosta düğün var.
Arayan kimseye eğlencelerin her türü mevcut
Ama çok neş'eli günlerde dahî bizde hüznün var.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Bitmiyen Bir Hâb

Bunca yıldır çokça gördüm kabre medhal bâbını.
Amma bir kaç kerre gömdüm ehl-i derd erbâbını.

Ehl-i dildârdır göçenler, yaşla dolmuş gözleri
Saklıyorken dostlarından havf-i mevt âzâbını.

Bildiğim tek şey şudur, 'Gitmek kolay kalmaksa zor.'
Ben de yaşlandıkça gördüm yılların girdâbını.

Hiç vakit kaybetmeden Allâha her gün hamd ile
Sen de Mehmet bekliyorsun, bitmiyen bir hâbını.

Kabr = mezar
Madhal bâbı = giriş kapısı
Havf-i mevt = ölüm korkusu
Ehl-i dildâr = sevgili kimseler
Hamd = şükür
Hâb = uyku

Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün Fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Boş Köşelerde

Gel göstereyim gel sana zevk bahçesi nerde
Dün baktığımız pencereler durduğu yerde
Bir kez daha hiç bilmediğin zevki hayalle
Meçhulleri ilk tattığımız pencerelerde.

İçten gelen ilk söz bile her derde devâdır
Gel gör güzelim burdaki bir başka hevâdır
Kalbim bu muhabbetler için kuytu mevâdır
Gel bir daha hemkeyf olalım boş köşelerde.

Hevâ = tutkunluk hoşlanma
mevâ = mekan, mevki, yer
Pencereler = hayata bakış açıları
Boş köşelerde = fırsat buldukça تنها yerlerde

Mefûlû mefâilû mefailû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Boş Laf Değil

Kimse senin selvi endâmına enbâz değil.
Hendem olan dostlarım sen gibi mümtâz değil.

Meclis-i yârânda söz söyleyen âfetlerin
Avâzı mevcut fakat, hiç biri dilbâz değil.

Ey güzel endamlı! Gurbette seninçin rulet
Oynayan hayranların, ciddi kumarbâz değil.

Resmini karşımda gördükçe ozan gönlümün
Çaldığı saz olsa da, nağmesi şehnâz değil.

Serseri nefsim cesur, meydan okur herkese,
Nâmına serbâz denir, hiç te ateş-bâz değil.

Her nekadar gizli tutsam da devâsız, vahim
Derdimi âlem bilir, maksadım ibrâz değil.

Ey yumuşak kalpli şûh! Bir süredir hüsnüne
Meftun olan Mehmed'in zikri, boş elfâz değil

Müf te i lün, fâ i lün, müf te i lün, fâ i lun
/ . . / / . / / . . / / . /

Selvi endâm = selvi boylu,	Enbâz = eşit,	
Şûh = neş'eli kadın,	İbrâz = meydana çıkarma,	Ciddi = gerçek
Âfet = güzel kız		
Dilbâz = güzel söz söyleyen,	Elfâz = laflar	
Zikr = ifade, anma,	Şehnâz = müzik makamı,	Devâ = ilaç
Avâz = ses, sedâ,		
Ateş-bâz = ateşle oynayan,	Hüsn = güzellik	
Mümtâz = üstün	Hemdem = samimi arkadaş,	Meftun = tutkun
Dil = gönül		
Meclis-i yârân = dostlar meclisi,	Vahim = sonu tehlikeli,	
Serbâz = korkusuz yiğit		

Kimse senin selvi boyunla ölçüşemez. Benim sıkı fıkı samimi olduğum arkadaşlarım bile senin gibi üstün ve gösterişli değildirler.

Dostlar meclisinde güzel kızların sesleri duyulur amma hiç biri senin gibi güzel sözler söyleyemezler.

Ey güzel boylu! Gurbet ellerde senin alakanı çekmek için, birbiriyle rekabet eden hayranların gerçek kumarbaz değildirler.

Remini karşımda gördükçe, ozan gönlümün çaldığı bir saz da olsa çıkarttığı nağme şehnâz makamında değildir.

Serseri nefsim cesurdur. Herkese meydan okur. Kendisine yiğit derler fakat hiçbir zaman ateşle oynamaz.

Her ne kadar gizli tutsam da benim tedavisi edilemiyen ve sonucu gayet tehlikeli olan derdimi herkes bilir amma ben gene durumu ilan etmek istemem.

Ey kalbi yumuşak neş'eli kadın! Bir süreden beri senin güzelliğine tutkun olan
Mehmed'in söyledikleri boş laf değildir.

Mehmet Fatin Baki

Bûsende Kalir

Bütün âlemdeki gül bahçelerinden gülü soldurdu isek
Emin ol sen güzelim, râihanın verdiği bû, sende kalır.
Ne çıkar kem feleğin verdiği üç beş günü doldurdu isek
Duyulan zevkle berâber dudağın hoş tadı bûse'nde kalır.

Râiha = Koku
Bû = güzel koku

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
.. / / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Canımsın Benim (Nazire)

Selvi boylum dil bağından gül fidânımsın benim
Nevnihâlîm dünya-ahret sen revânımsın benim
Hem yazımsın, hem kışımsın hem bahârımsın benim
"Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim" (1)

Mâvi gök renk gözlerin tasvire yetmez bir lûgat
Süslü kıvrık zülfü bir kez görmeden kalmam rahat
Sırlarım çok saklıdır. Nefsîm dahi bilmez, fakat
"Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim" (1)

İsminin baş harfi yok. BAKÎ'si yetmiş beş hece
Kimdedir gönlün senin? Mesken yerin bir bilmece
Sen benim kalbimdesin, akşam sabah, gündüz gece
"Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim" (1)

(1) Şeyh Gâlib'in şarkısından

Dil bağı = gönül bahçesi
Nevnihâl = taze fidan
Revân = ruh, can
Tasvir - resmini çizme
Zülf = iki şakaktan sarkan saçlar

Fâ i lâ tûn fâ i lâ tûn fâ i lâ tûn fâ i lûn
/ . / / / . / / / . / / / . /

--

ŞARKI

Ey nihâl-i işve bir nev-res fidânımsın benim
Gördüğüm günden beri hâtır-nişânımsın benim
Ben ne hâcet kim diyem ruh-i revânımsın benim
Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim

Derd-i ıskın ben senin bihude izhâr eylemem
Lâf edip ah ü enini kendime kâr eylemem
Hâsılı âlem bilir bu sırrı inkâr etlemem
Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim

Gâhi ikrâr eyleyip gâhi dönüp inkârdan
Aksini seyreylerim âyinede divârdan
Gerçi bu suretle pinhân eylerim ağyârdan
Gizlesem de âşikâr etsem de cânımsın benim

1757-1799

Mehmet Fatin Baki

Cennetle Cehennem

Zannetmeki cennetle cehennem çok uzakta
Beklenmedik an mevt bizi bekler bu tuzakta.

Mevt = ölüm

Tuzak = Bizim bilmeden geldiğimiz bu dünya.

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Çerkez Kızı Sultan

Çerkez kızı Sultan, ne kadar çok değer var
Cânân olarak gel, sana kalbimde yerin var.

Yıllar yılı gurbette kalan sevgili yolcu
Mihmân olarak gel, sana kalbimde yerin var

Dans etmek için köydeki meyhâneye bir kez
Raksân olarak gel, sana kalbimde yerin var

Yıldızların altında şafak sökmeden önce
Nihân olarak gel, sana kalbimde yerin var

Sağlıkla heman gel, eğer istersen, görevli
Derbân olarak gel, sana kalbimde yerin var

Hâk olmadan evvel Fatin'in gönlüne girdin
Sultân olarak gel, sana kalbimde yerin var

Mihmân = konuk
Raksân = oyuncu
Nihân = gizli
Derbân = kapıcı

Mefûlû mefâîlû me fâîlû fe ûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Dediler

Aradım dün gece tâ subha kadar köyde seni
Senelerdir o güzel kız köye girmez dediler.
Ararım haşre kadar var diye kendimde seni,
O güzel sendeki boş gövdeye girmez dediler.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Değil Midir?

Mevt Allâhın emri derler
Aşk ta böyle değil midir?
Yas tutarlar gam ederler
Aşk ta böyle değil midir?

Evde gelir handa gelir
Tende gelir canda gelir
Beklenmedik anda gelir
Aşk ta böyle değil midir?

Mekân bilmez zaman bilmez
Kazâ gibi aman bilmez
Hatâ etsen affeylemez
Aşk ta böyle değil midir?

Gündüzleri gece olur
Kelimeler hece olur
Basit sözler bilmecolur
Aşk ta böyle değil midir?

Havadisler haber vermez
Dost melekler kanat germez
Ermişlerin akli ermaz
Aşk ta böyle değil midir?

Pusudadır sessiz durur
Ne ahlâk var ne de gurur
Masumlara sille vurur
Aşk ta böyle değil midir?

Hem ağlatır hem güldürür
Hislerimi dört böldürür
Benim yaşta pir öldürür
Aşk ta böyle değil midir?

Mevt = ölüm Pir = yaşlı

Mehmet Fatin Baki

Değişmem

Mestâne çivit gözleri asmâna değişmem
Çeşminden akan eşki de ummâna değişmem

Gök gözlü güzel sevgilinin doğduğu yerde
Birlikte geçen günleri cihâna değişmem

Vuslat haberin duymayı çok isterim amma
Firkat düşü'nün sunduğu hicrâna değişmem

Aşkın kapı kulluk gücünün verdiği zevki
Azl korkusunun verdiği hüsrâna değişmem

Yıllar yılıdır şefkat ilen beslediğim bir
Âhû'yu da ormandaki ceylâna değişmem

Gönlümde yatan gonca vefâsız bile olsa
Cânânımı New York'taki fettâna değişmem

Asmân = gök	Çeşm = göz
Eşk = gözyaşı	Vuslat = kavuşma
Firkat = ayrılık acısı	Azl = kovulma
Hüsrân = kaybetme acısı	Âhû - maral
Fettân = cazibeli kadın	

Mehmet Fatin Baki

Deli Misin?

Kız sen nedin? Sen nedin? İlk bahar yeli misin?
Deli dolu akan bir ırmağın seli misin?

Kız sen nedin? Sen nedin? Yüzü gamzeli misin?
Manalı gülüşünle her gün neş'eli misin?

Kız sen nedin? Sen nedin? Gözü sürmeli misin?
Güzel nağme çıkaran kemençe teli misin?

Kız sen nedin? Sen nedin? Her an cilveli misin?
Mefakiyi mahvettin. Kızım sen deli misin?

Mehmet Fatin Baki

Derine - Deri Ne?

Şu fânî vücudunda kemik nedir, deri ne?
Kimse değer vermiyor kemiğine derine.
Beş para etmedi dün, beş para etmez yarın,
Gömülünce vücûdun, iki metre derine.

Hece: 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

Dermek İsterim

Bâğbân uyanmadan sana gül vermek isterim
Bir gonca gül yolunda gönül vermek isterim

Hasret, keder ve gam dolu gurbette inleyen
Kalbimde saklı hisleri göstermek isterim

Mâba'di gelmeyen geceler veche damlayan
Eşkimle yazdığım şiri göndermek isterim

Kismetse vuslatınla, yol üstünde bastığın
Toprakla kaplı yerlere, gül sermek isterim

Gam, kaygı, dert değil de şu son gümlerimde ben
Gül koklayıp ta bağda, çiçek dermek isterim

Bâğbân = bahçivan
Mâba'di = sonu, arkası
Vech = yüz
Eşk = gözyaşı

Mef û lü fâ i lâ tü me fâ î lü fâ i lün
/ / . / . / . . / / . / . /

Mehmet Fatin Baki

Dokunma

Ey bâd-ı seher, lûtfîle dildâre dokunma
Cânânîma el sûrme sakın, yâre dokunma

Dilber ki siyah saçlı çakır gözlü yüzünde
Esved beni görsen bile dîdâre dokunma

Ben nefs-i perîşâna değil, yâre selâm ver
Zülf okşar iken şehv ile rûhsâre dokunma

Gül bahçesi gez, bülbül-ü şeydâ ile söyleş
Gülhânede gül koklar isen, hâre dokunma

Bâki! O güzel, meclis-i handâna gelince
Efkârâ dalıp şehv ile güftâra dokunma

Bâd-ı seher = seher yeli
Dildâr = sevgili
Esved = siyah
Dîdâr = güler yüz
Rûhsâr = yanak
Şeydâ = şaşırmış, divâne
Hâr = diken
Handân = neş'eli
Efkâr = fikirler, düşünceler
Sehv = yanlışlık
Güftâr = söz, şiir

Mef û lü me fâ î lü me fâ î lü fe û lün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Dostdar

Yardım istemek için dost bulan zavallılar
Görmeyince menfâat dostlugun çabuk yılar

Dost odur ki beklemez her zaman muâvenet
Yâranından arkadaş görmez âni mel'anet

Dost yapar muâvenet halleder büyük habı
Bekliyorsa karşılık kaybeder bu ahabı

Yardım et fakire hep karşılık gözetmeden
İhtiyar, küçük çocuk, hiç te tefrik etmeden

İşte böyle başlayan dostluğun hemen yürür
İşlerin kolay gider, arkadaşlığın büyür

Dostu kaybeden beşer varken aç ve ihtiyar
Arzumend-i dost olan Bâki oldu dost(ı) dâr

Yâran = dostlar

Mel'anet = kötü bir hareket

Hab = sıkıntı, üzüntü

Arzumrnd-i dost = yardımlaşmak için dost
bulma istegi

Dostdâr = dostluğu karşılık beklemeden yapan kimse

Fa i la tu fa i lun, fa i la tu fa i lun
/. / . / . / . / . /

Yardım görmek için dost edinen zavallı insanların,
bekledikleri menfâatî gömeyince dostlukları çabucak
bozular. Başkasından menfâat beklemeyen hakiki
dosttan arkadaşî kötü bir eylem görmez. Dost yardım
eder ve büyük sıkıntılar giderir, fakat yaptığı
hizmetten karşılık beklerse dostluğunu kaybeder.
Sen genç ve ihtiyar diye ayırt etmeden ve karşılık
beklemeden fakirlere yardım et. İşte bu şekilde
başlıyan dostlukların büyür ve arkadaşlığın devam
eder. Dostlarını kaybeden aç ve ihtiyar insanlar
varken, yardımlaşmak için dost bulma arzusu olan
Bâki, hiç karşılık beklemeyen bir dost oldu.

Mehmet Fatin Baki

Dostun Olur

Kesme garip parmağın gün gelir dest'in olur
Kaymağı yersen bu gün yüzdüğün postun olur
Şartları hak gösteren, kem sözün varsa bile
Düşmana çok sövme kim, gün gelir dostun olur.

Dest = el

Müfteilün, failün, failün, müfteilün
/ . . / / . / / . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Dört Açarım

Manzum yazarak duygumu kalpten saçarım
Mecliste duraksız konuşandan kaçarım
Dünyâya dokuz kerre dahî gelsem eğer
Ağzım kapayıp gözlerimi dört açarım

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feül
/ / . . / /.. / /.. /

Mehmet Fatin Baki

Durduran Yok

¶ Bütün âlem geçecek râh-ı kurdan
O hıyâbân koca yoldur duran yok.
Görünür her gece hem-vâre burdan
Kara tâbût gidiyor durduran yok.

Râh-ı kur = ayak basılmamış yol
Hıyâbân = iki tarafı ağaçlı ana yol
Hem-vâre = dâimâ

Feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Düğün

Erken başladı telaş
Büyüdü yavaş yavaş
Ana, baba, bac(ı) kardaş
Köyde düğün var bugün

Bazlamalar açıldı
Şofralara geçildi
Üste ayran içildi
Köyde düğün var bugün

Davulla zurna çalsın
Oynayacaklar gelsin
Seyirciler halka olsun
Köyde düğün var bugün

(Ertesi gün)

Mefaki dün çok yoruldu
Yataklara serildin
Sabahleyin dirildin
Köyde düğün vardı dün

Mehmet Fatin Baki

Dünya

Dokuz ay bekledim gelmek için bu dünyaya
On gün dolunca hemen birden çıkıverdim
Gezdim evreni gâh uçtum gâh yürüdüm yaya
Gül kokladım her gün birdenbire bıkıverdim

Yetmiş yaz güzel sevdim ömür geçti aradan
Daha kaç güz sürecektir göçmek için buradan
Kimse bilmez ne zaman, giden gelmez oradan
Mefaki yaşayacak, mecâl versin yaradan

Mehmet Fatin Baki

Dünyaya

Hageldim ağlaya ağlaya
Sıkıntılarla bu dünyaya
Bi-çare, uryan, çırıl çıplak

Yavaşça gitmeliyim yaya
Rahat huzur dolu dünyaya
Beyaz kefenle temiz ve pak

Mefailun Feilun Feul
. /. / .. / . /

Mehmet Fatin Baki

Ecelin Pılanı

Ecelin değişmez pılanı
Taşımaz hatâyı yalanı
Ayırmaz filanı falanı
Ne zenginde ne serseride

Sevabım günâhımdan çoktur
Gönlüm açsada gözüm toktur
Belli bir yerim yurdum yoktur
Yaşadım, ötede, beride

Geldi zamânı da, yeri de
İsmimi bıraktım geride
Kabre mal götürmek yoksa da
Yüz kilo sakladım deride

Fatin yüzün, benzin solmakta
Sayılı günlerin dolmakta
Artık her şey belli olmakta
Mezar mekânı da, yeri de

Hece: 9

Mehmet Fatin Baki

Edecek Kasidesi

Hele bir gelsin o büt herkesi hayrân edecek
May için dostları birbirine düşmân edecek

Perişân sarhoşu divâne eden raksı ile
Gece meyhâneyi tüm hâk ile yeksân edecek

Yalınız bir gece rakkâs olarak geldi diye
Bizi rüsvâ ederek âleme destân edecek

Gece neş'eyle şaraphânede meynâb götüren
Yeni sâki harâbât ehlini neşvân edecek

O gül endamlı güzel bahçeye hiç gelmez ise
Baharın gülleri, bübülleri figân edecek

Çaka göstermek için cilveli kıp kırmızı gül
Ötüşen bülbül-i şeydâyı gazelhân edecek

Kurumuş bahçeye âşüfte güzel geldiği gün
Şakiyan gülmesi sahrâyı gülistân edecek

Yüce meclisteki kırkbeş senelik sevgili şûh
Küçücük kız gibi yaş haddini nihân edecek

Sinemin yangını bir damla su muhtâcı için
Eğer isterse Hüdâ katreyi bârân edecek

Ama bir kez yüregim köşküne bir gel görelim
Yaramaz günleri aklım yine nisyân edecek

Leb-i nârdan bana bir bûse verirken de veli
Ki şarap içmek için hem beni hirmân edecek

Esir oldum diye artık şarap içmezsem eğer
Beni dar kalbine binbir gece mihmân edecek

Dilinin verdiği sözden gece gündüz kanayan
Yüreğim, gizli olan sırrımı âyân edecek

Sonu gelmez acı rü'ya gibi yıllarca süren
Bu firâk sancısı çok yazları hâzân edecek

Ecelin gel diği gün dilberi hâk etmesine
Bu şaraphânede sarhoş bile giryân edecek

Ey ecel! Nâfile geldin yine cân almak için sen
Bu güzel cânını hayranlara kurbân edecek

İki dünyâ arasından geçerek yâre giden
Sonu yok gam dolu yol Mehmedi natvân edecek

Feilâtün feilâ tün feilâtün feilün,

.. / / .. / / .. / / .. /

Âşufte = seven cilveli kadın Ayân = açık, meydanda
Barân = yağmur, sağnak Buse = öpme Büt = güzel
Figân = yüksek sesle inleyen Firâk = ayrılık Gam = kaygı, tasa
Gazelhân = gazel okuyan şarkıcı Giryân = ağlayan
Gülendam = gül fidanı gibi nazik Hâk ile yeksân = toprakla bir, yıkık
Hâk = toprak Harabât = meyhane Hirmân = mahrum etmek.
Katre = damla Leb-i nâr = ateş dudak Meynâp = katısız şarap
Mihmân = konuk, misafir Nat(ü) vân = zayıf, halsiz Nihân = gizli, saklı
Nisyân = unutma, hatırdan çıkarma Perişan = kederli, kaygılı Reşvân = sarhoş
Rüsvâ = rezil Sahrâ = çöl, kır Sâki = içki sunan Şeydâ = sevgiden aklını
kaybeden Şûh = neş'eli kıvrak kadın Veli = lâkin, fakat

O güzel kadın meclise geldiği zaman herkesi hayran edecek ve içki içen arkadaşları birbirine düşürecek. Dansları ile kederli sarhoşları çılgına döndürüp, gece meyhaneyi harap edecek. Yalınız bir geceliğine dans etmek için geldi diye bizi rezil edip aleme ilan edecek. Gece şaraphanede neş'e ile katısız içki dağıtan yeni sunucu meyhaneye devamlılarını sarhoş edecek. O gül fidanı kadar güzel kadın bahçeye gelmez ise baharın gülleri ve bülbülleri yüksek sesle inleyerek üzülecek.

Çılgınca sevdalı güzel kadın kurumuş bahçeye geldiği gün bir belli gülümsyişiyle (çölü) kır gül bahçesine çevirecek. Cilveli kırmızı gül gösteriş yapmak için öten şaşırmış bülbülü gazel okuyan şarkıcı yapacak. Yüce toplantıda kırkbeş yaşındaki neş'eli kıvrak kadın, küçük bir kız yaşındaymış gibi, yaşını gizliyecek. Göksümdeki yangının ihtiyacı olan bir damla suyu eğer Allah isterse bir sağnak haline getirir. Bir kerre olsun kalbimin köşküne gelersen, hafızamın o eski yaramaz günleri yine unutacağını göreceğiz. Ateşli dudaktan bana bir öpüş verecek amma beni şarap içmekten de mahrum edecek. Kendisine esir oldum diye bundan böyle içki içmez isem, beni daracık kalbinde binbir gece konuk edecek. Söylediği sözlerle yaralanan ve gece gündüz kanayan yüreğim, gizli olan sırlarımı açığa vuracak. Sonu gelmeyen bir rüya gibi yıllarca süren bu ayrılık sancısı, çok yazları sonbahara çevirecek. Ecelin bu güzel kadını almağa geldiği gün, bu şaraphanedeki sarhoşlar bile ağlayacak. Ey ecel! Sen can almak için yine boşa geldin, zira bu güzel kadın canını hayranlarına kurban edecek. İki dünya arasından geçerek yâre giden, sonu gelmeyen kaygı dolu yol Mehmed'i zayıf, halsiz ve yorgun düşürecek.

Mehmet Fatin Baki

El Kızı

Firkat-zede ben fakr-ü garip, sen de bir eldin
Deryâlar aşıp vuslat için sen bana geldin
Aklımda yer etmiş, hiç unutmam sen o akşam
Yıldız gibi göklerde melekten de güzeldin.

İkbâli hemen biz kaderin seyrine saldık
Aşk âlemi derken gece hülyâlara daldık
Biz böylece geç vakte kadar bir süre kaldık
Meltemli o seherde melekten de güzeldin

Rüzgarlı semâlarda bulutlarla görüştük
Ay nûrunun altında harâretle öpüştük
Hûrî dolu âlemde yeşil cennete düştük
Cenneteki her yerde melekten de güzeldin.

Firkat-zede = ayrılık derdine uğrayan
Fakr-ü garip = fakir ve garip
İkbâl = bahtiyarlık

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Elden Gider

Yaşlanırken gün gelir gurbette yâr elden gider
'İrüşür fasl-ı hazân bâg u bahâr elden gider' (1)

Cedd ölür evlat doğar mahdud ömür böyle biter
Şems batır leyâl gelir birden nehâr elden gider

Gam, keder, günlük geçimle ihtiyarlık bir yana
Hastalık baş gösterir, derhal karâr elden gider

Tarlalar, bağlar gider amma asıl gerçek kalan
Bir karış toprak yeter, sanma mezâr elden gider

Bunca yıldır durmadan zevk eyledin Mehmet Fatin
Bâki kalmaz kimseye, mûrg-i hezâr elden gider

(1) Sultan Fatih Mehmet II (Avnî) nin gazelinden

Cedd = dede, büyük baba

Şems = güneş

Leyâl = geceler

Nehâr = günler

Karâr = dinlenme, rahat

Mûrg-i hezâr = bülbül kuşu

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Gazel

Şâkiyâ mey sun ki bir gün lâlezâr elden gider
İrüşür fasl-ı hazân bâg u bahâr elden gider

Her nice zühd ü salahâ mâil olur hâtırum
Gördüğümce ol nigârı ihtiyâr elden gider

Şöyle hâk oldum ki âh itmeğe havf eyler gönül
Lâ cerem bâd-ı sabâ ile gubâr elden gider

Gırra olma dilberâ hüsn ü cemâle kıl vefâ
Baki kalmaz kimseye nakş u nigâr elden gider

Yâr için ağyâr ile merdâne cenk itsem gerek
İt gibi murdar rakip ölmezse yâr elden gider

Sultan Fatih Mehmet II (Avnî) 1481

Mehmet Fatin Baki

Ele Beni

﻿ Kalbur altına düştüm. Sıdk ü hakk ele beni
Gizli kalmadı sırrım, verdi nefis ele beni
Gam keder dolu yetmiş yıldır aşka tutuldum
Olmasın diye vuslat, sürdürü baht ele beni.

Sıdk ü hakk = doğruluk ve insâf
Vuslat = kavuşma

Fâilün feilâtün fâilün feilâtün
/ . / . . / / / . / . . / /

Hece = 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

Ele Beni

﻿ Kalbur altına düştüm. Sıdk ü hakk ele beni
Gizli kalmadı sırrım, verdi nefis ele beni
Gam keder dolu yetmiş yıldır aşka tutuldum
Olmasın diye vuslat, sürdürü baht ele beni.

Sıdk ü hakk = doğruluk ve insâf
Vuslat = kavuşma

Fâilün feilâtün fâilün feilâtün
/ . / . . / / / . / . . / /

Hece = 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

Ey Mâh

Enhârda su âheste akar bıkmadan, Ey mâh.
Ömr böyle biter, âlemi hiç sıkmadan, Ey mâh.
Gel, şevk içelim âb-ı hayât zevk kadehinden
Miâdı gelip tendeki rûh çıkmadan, Ey mâh.

Enhâr = nehirler

Âheste = yavaş yavaş

Şevk = neş'e

Miâdı = vâdesi

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Gâfil-i Edyân

Feleğîn câhili ey gâfil-i edyân
Hocâ sen gaybet edip küfre yapıştın.
Kılarak mü'mine kızb ile bühtân
Köyü tüm yağma edip mülkü kapıştın.

Edyân = dinler
Kızb = yalan
Bühtân = iftira

Feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Gafil

Kemâl der Fatin'e fâtin
Kalır medresede cahil.
Fatin der ki buna, lâkin
Kemâl "Fatn-ı mütegâfil"

Fatin = zeki, zihni açık
Fâtin = fitneci
Kemâl = olgunluk, bilgili
Fatn-ı mütegafil = hakikati bilerek kendisini
gâfil gösteren kimse

Mefailü feilatun
. / /. .. / /

Kemal, zeki ve zihni açık Fatin'e, fitneci fâtin
 demiş. öylesine medrese cahili derler.
 Amma Fatin buna cevaben der ki:
 Kemâl " Olgun, bilgili, hakikati bildiği halde
 kendini bilmez gösteren bir insandır."

Mehmet Fatin Baki

Gel Güzelim

Nice günler sana vuslat haberin bekliyorum
Eğer akşam gelemezsen bu seher gel güzelim.
Beni hasretle yakan günlere leyl ekliyorum
Beni bekletme günahtır. Bu sefer gel güzelim.

Bana mektupta geliş vaktini 'Sen söyle' dedin
Gelirim belki sabah belkide asr-öğle dedin
Beni irşâd ederek böyle değil şöyle dedin
Beni bekletme haramdır. Bu sefer gel güzelim.

Azıcık kaldı vakit. Tatlı ömür harcanacak
Sana vuslatla da birkaç günümüz ballanacak
Yalınız böylece bir hâtıra bâkî kalacak
Beni bekletme yazıktır. Bu sefer gel güzelim.

Leyl = gece
Asr= öğleden sonra, akşama doğru
İrşad = doğru yolu gösterme

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Geldi Zaman

Olamaz kimse şerefyâb günah işlerse her an
Cezalardan kaçınıp sen diledin Haktan aman
Suçu çok nefesine yol vermek için geldi zaman

Bazı düşman bazı şeytan seni etmiş perişan
Sonu gelmez kibirindir sana güçlük çıkaran
Yaramaz nefesine yol vermek için geldi zaman

İbadettir seni Mehmet kötü yoldan koruyan
Ederek tövbe bu akşam gelesin vecde heman
Gözü kör nefesine yol vermek için geldi zaman

Aman - bağışlama
Şerefyâb = şeref kazanan
Vecd = Tanrı sevgisine dalma

Fe i la tun fe i la tun fe i la tun fe i lun
.. / / .. / / .. / / .. /

Her an bir günah işleyen kimse hürmet kazanmaz.
Sen cezalardan korktuğun için Allâhtan af diledin
amma şimdi suçu çok olan nefesine yol verme zamanı
geldi. Bazan düşman ve bazan da şeytan seni perişan
etmiş amma sana esas güçlük çıkaran senin
başkalarına yukardan bakma huyundur. Bu
yaramazlık yapan nefesine yol verme zamanı geldi.
Mehmet, seni kötü yola düşmekten koruyan, Allaha
gösterdiğin saygıdır. Bu akşam hemen tövbe et ve
Tanrı sevgisine dal. Gözü kör olan nefesine yol
verme zamanı geldi.

Mehmet Fatin Baki

Gelsene

Müştakım ben bûsene
Güz gelmeden gelsene
Deryâları aşarak

Gelemezsen bu sene
Bekliyorum gel sene
Eyub sabrım taşarak

Hece: 4 + 3 = 7

Mehmet Fatin Baki

Gelsin

﻿ Dilerim lutf-ı Hüdâ yol sapıtan düşmana gelsin
Edilen hayr ve düâ sevgili dostum sana gelsin.

Eğitimden alarak feyz, dolaşan kanda asâlet
Ona gelsin, sana gelsin bu azizlik cana gelsin.

Nolur, Ey Hazret-i Mevlâ, yaşanan son günümüzde
Dil ü hüsn, âli fazîlet yeni genç insana gelsin

Koyu mücrim gibi her şeytana uymuşsa günahkâr
Koca sultan bile makberde yanan külhana gelsin

Göreyim gençleri ben toprağa gark olmadan evvel
Ramazan bayramı yâhut gelecek Kurbanda gelsin.

Beni zımnenn kınayan dostlara bir tatlı sözüm var
Utanıp pişman olanlar küçücük zındada gelsin.

Rahm-ı Hüdâ = Allahın rahmeti
Feyz = ilim, irfan, verimlilik
Azizlik = olgunluk
Dil ü hüsn = gönül ve güzellik
Âli fazîlet = yüksek iyi vasıflar, huy
Zımnenn = üstü kapalı olarak

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
.. / / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Genç Dostuma

Vechine hasret kalan âşıklara pest edersin
Yufka rakik kalpleri mecliste şikest edersin
Kahrını kimler çeker en neş'eli günde dahi
Sermet olan dostları bir kez daha mest edersin.

Bir kere bahtın sana tâlih ney'i çalmamış ki
Sen gibi genç kızları eğlenmeğe salmamış ki
Falsolu kalbinde de vicdan yeli kalmamış ki
Sermet olan dostları bir kez daha mest edersin.

Böylece gelmiş senevât, böyle kalır bu eyyâm
Fâni hayat son bulur ammâ buna yoktur encâm
Derd ile kasvet dolu meyhânede sen her akşam
Sermet olan dostları bir kez daha mest edersin.

Vech = yüz
Pest etmek = aşağı bakmak
Rakik = ince
Şikest = kırmak
Senevât = seneler
Eyyâm = günler
Encâm = son, âkibet

Müfteilün müfteilün müfteilün feûlün
/ . . / / . . / / . . / . / /

Mehmet Fatin Baki

Gençlerin Feryâdı

Ne dediysem, ne düşünsem dediler tıfl-aklıdır
Ne taraftan bakabilsem ebeveynim haklıdır.
Emelim arzuların hep beraber olmak fakat,
Görünüşler, düşünüşler alenen çok farklıdır.

Tıfl = çocuk

Feilâtün feilâtün feilâtün fâilün
.. / / .. / / .. / / /. /

Mehmet Fatin Baki

Gerdanlık

Sana gerdanlık yaptım onu kimse göremez
Kuyumcuda yapılmaz bahçelerde türemez

Öyle bir gerdanlık ki benzemez hiç bir şeye
Ben kendimde sakladım zayi olmasın diye

Otuz üç tanesini ardı ardına dizdim
Gözlerimi kapayıp renkli resmini gizdim

Göz yaşımıla silerek pırıl pırıl parlattım
Yüregimin en ücra bir köşesine attım

İşte orda kalacak sen dönünceye kadar
Veya içimde yanan kor sönmünceye kadar

Ben göçmeden gelersen gerdanına takarım
Gerdanlıkla gerdana haşre kadar bakarım

Öyle bir gerdanlık ki benzemez hiç bir şeye
Öpücüklerden yaptım sana yakışsın diye

Mehmet Fatin Baki

Gerekir

İnanan mü'mine kuvvetle metânet gerekir
Yaşayan mahluka sıhhat ve saâdet gerekir

Doğuşundan sana Allâh tarafından verilen
Nefesin bitmeden evvel de şahâdet gerekir.

Yedi kat gökten inen Hazret-i Kur'ân-ı Kerim
Ve o âyetlere saygıyla riâyet gerekir.

Kulun Allah tarafından verilen nîmetine
İçi el-hamd ile şükran dolu minnet gerekir.

Namazın hükm-i kazâ farzedilen secde için
Kitabın kavline tâatla ibâdet gerekir.

Yalınız bayrama mahsûs iyi günlerde değil
Gücü az yoksuna her demde inâyet gerekir.

Güneh işler ve fesat sözleri yaymak yerine
Yasak olmuş bir amelden kaçış elbet gerekir.

Birinin şeytana bir kez kanarak başladığı
Güneh eylemlere bin kerre nedâmet gerekir.

Seneler sonrası birden hür olan millet için
Yeni devlette mecâl, halkta hamîyyet gerekir.

Çalışan millete yâ Rabb bir akâmet yerine
Ona rıf'at, ona hakkettiği nusret gerekir.

Yeni asrın kuduran düşmanı def'etmek için
Cesur askerde şecâat millette de vahdet gerekir.

Acımaz zâlîme dünyâda cezâ olmasa da
Rezil insafsıza mahşerde musîbet gerekir.

Su-i tefsirde hatâ yapmadan Ey âlim-i dehr
Daha çok fehm için elfâzda selâset gerekir.

Küçücük hânede evlâd-ı ayâl, ced, ebeveyn
Gibi tüm fertlere ikrâm ile izzet gerekir.

Fukarâ komşuya dünyâ malı bahsinde felek
Kuru bir va'd-ı tehî fevki, mürüvvet gerekir.

Ta ezelden beridir küskün olan kimselerin
Barışıp birbirinin affına gayret gerekir.

Kısacık ömrünü hoşnut yaşayıp gülmek için
Sevilenlerle sevenlerde muhabbet gerekir.

Yaratan Hakk tarafından verilen gün yaşıdın
Ve nihâyet sana Bâkî, bir azîmet gerekir.

Metânet = sağlamlık
Hükm-i kazâ = Allah tarafından verilen hüküm
Kavline = sözlerine Taât = Tanrı buyruğuna uymak
Înâyet = ihsân, iyilik Mecâl= güç, kuvvet
Hamiyyet = milli onur, haysiyet Akâmet = başarısızlık
Rıf'at = yükseklük, yücelik Nusret = başarı
Şecâat = yiğitlik Vahdet = birlik
Musîbet = sıkıntı, eziyet, belâ.
Şu-i tefsir = yanlış yorumlama
Âlim-i dehr = dünya âlimi Fehm = anlayış
Elfâz = sözler Selâset = kalay anlaşılma, düzgünlük
Evlâd-ayâl = aile efradı Ced= dede
Ebeveyn = ana ve baba İzzet = hürmet
Va'd- ı tehî = boş vaat Fevki = üstünde, dışında
Mürüvvet = insâniyet, cömertlik Azimet = yolculuk

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
.. / / .. / / . . / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Gibidir

Felekte neş'e veren ses güzin rübâb gibidir
Ölüm rahatlığı ukbâda tatlı hâb gibidir

Uzun yaşantı umumun talebi olsa bile
Geçinme kayıgsı hiç bitmeyen azâb gibidir

Kılıç misali kesen sözlerin saçıldığı yer
Kızıl dudakla ağız, süslü bir kirâb gibidir

Sevenlerin çabucak sislenen gözündeki nem
Firuze gökteki ratıp gezen sehâb gibidir

Nihâni meclise her geldiğinde sevgilinin
Hafif sıcak nefesi çölde bir serâb gibidir

Bahârda bahçivanın bahçesinde gül kokusu
Gülen kadın didesinden gelen gülâb gibidir

Ağarmayan gecenin zulmetinde gaybubetin
Kederli kalbimi örten siyah hicâb gibidir

Mahalleden gelerek mâşuku ve mâşukayı
Çekiştiren kişiler havlayan kilâb gibidir

Küçük iken gelin olmuş bekar ve bâkireler
Kütüphanemde okunulmamış kitâb gibidir

Uzunca tatlı ömür mahbubeyle bir yaşamak
Zamanla eskiyip kıymetlenen şarâb gibidir

Acuzların yaşı hakkında kim ne derse Fatin
Senin bu günlerin eyyâm-ı-eş-şebâb gibidir..

Felek = dünya	Güzin rübâb = seçkin saz
Ukbâ = ahiret	Hâb - uyku
Kirâb = kılıç kını	Firuze = mavi renk
Ratıp = rutubetli	Sehâb = bulut
Nihâni = gizli	Serâb = buğu
Dide = göz	Gülâb = gülsuyu
Gaybubet = meydanda bulunmama, gözden uzak kalma	
perde	Mâşuk = seven
Mâşuka = seven kadın	Kilâb = köpekler
Mahbube = sevilen kadın	Acuz = ihtiyar
Eyyâm-ı-eş-şebâb = gençlik günleri, gençlerin günleri	

Hicâb =

Me fâ i lün fe i lâ tün fe fâ i lün fe i lün
. / . / . . / / . / . / . . /

Mehmet Fatin Baki

Gönderiyor

Yeni dünyâda yahûd dış siyaset dönderiyor
Koca bir devleti Texastaki genç önderiyor.
Çocuk öldürmeğe Bağdatla Kudüs cephesine,
Gavurun leşkerini York'lu çifit gönderiyor.

Leşker = asker
York'lu = New York'lu
Çifit = yahûdi

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Gönlüm Benim

Bunca yıldır gurbet elde bekleyen meftun benim
Aşka düşmüş, çölde kalmış, kaybolan Mecnun benim
Vuslatın hergün akşam derde derman bekledim
'Sen dururken meyl ider mi kimseye gönlüm benim' (1)

Özledim dostım seni, hiç görmeden gitsem bile
Düşüğüm gökten derin deryâda ben yitsem bile
Varlığım son haddedir. Cansız kalıp bitsem bile
'Sen dururken meyl ider mi kimseye gönlüm benim' (1)

(1) Sultan (Genç) Osman II (Fârisî) nin bir kıt'a sından
Meftûn = büyülenmiş, tutkun
Hadd = hudut

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

KIT'A

Musfâf-ı hüsnüne iki kaşun iki râ gibi
Ol rûhun üstinde mûyun anber-i sârâ gibi
Sen dururken meyl ider mi kimseye gönlüm benim
Yoluna kurbân ola nice güzel havrâ gibi

Sultan (Genç) Osman II (Fârisî) 1622

Mehmet Fatin Baki

Gönlüm Tok

Sevgim arttı gittikçe
Bunda bir maharet yok
Fitre ihsân ettikçe
Verdi Allâhım pek çok
Gençleri egittikçe
Bilgim arttı. Gönlüm tok

Failun Mefailun
/. / . / / /
.

Mehmet Fatin Baki

Gönül

Aşıkın aklında Hüsrev gibi keydir gönül
Güçlü nefisten kavî hânede beydir gönül

Hiç dayanılmaz bir arzu gibi iştahlanan
Ruhlara benzer yüreklerdeki şeydir gönül

Hislerin altında iç fırtınalardan kaçıp
Dosta ferahlık veren yaz gibi deydür gönül

Akl ile vicdân kasasında hafî, kimsesiz
Gövdeye kan gönderen yoldaki peydür gönül

Hisli ve mânâlı bir şarkı için herkesin
Duyduğu bir nağmenin kaynağı neydir gönül

Son seneler, ayrılık hasretinin durmadan
Mehmet'e içtirdiği kırmızı meydür gönül

Key = İran padişahlarına verilen unvan, hükümdâr
Key Kubat, Key Hüsrev, Key Kâvûs gibi

Kavî = kuvvetli

Dey = kış

Hafî = saklı, gizli

Pey = iz

Mehmet Fatin Baki

Gördüm

Yalınız kaldığımız hücrede dünyâ gördüm.
Odadan çıktığın an devranı tenhâ gördüm.

Kamerin sunduğu aydınlığın etrâfında
Senin ay yüzlü güzel vechi hüveydâ gördüm.

Sana kalbimdeki mülkten yer ayarken, medfen
Sığacak yirmi bir arşın karelik câ gördüm.

Gözünün damlası dün kaldı benim mendilde
Güneşin doğduğu an koskoca deryâ gördüm.

Kaderin verdiği üç çeyrek asırdan fazla
'Hâb-ı gaflette geçen ömrümü rüyâ gördüm.' (1)

Senelerden beri gurbette kalıp yaşlanmış,
Kendi derdiyle yanan, Mehmedi şeydâ gördüm.

(1) Zatî'nin gazelinden

Tenhâ = boş Câ = yer
Hüveydâ = açık, meydanda
Hâb-ı gaflet = gaflet uykusu
Şeydâ = şaşkın, divânne

Feilâtün feilâtün feilâtün Fe'ün
.. / / .. / / .. / / / /

Gazel

Gözüm açtım bu seher bir ulu sahrâ gördüm.
Anda bir dâne-i hardal gibi dünyâ gördüm.

Def'edüp sinisini hâle-i pür sûzunu ney
Raksa girmiş nice bin âşık-ı şeydâ gördüm.

Nice bin zevrâk-ı ser geşte ana müstağrak.
Cûş edüb mevce vurur bir ulu deryâ gördüm.

Ne güzel vakıadır bu iki açub can gözünü
Hâb-ı gaflette geçen ömrümü rüyâ gördüm.

Zatiya hiç zeval vermez ana zerre kadar
Dide-i can ile bir şems-i hüveydâ gördüm.

ZATÎ (1477-1546)

Mehmet Fatin Baki

Görürüm

Gece rü'yamda kiyâmetleri cennet görürüm.
Düşümün hepsni bir dakkada sûret görürüm.

Yazılan terk-i günâh işleri, bir farz sayarak
Yüce Mevlâyâ erişmiş gibi vahdet görürüm.

Ama bir gün dalıversem sofular âlemine
Kara nefret yerine, orda mürüvvet görürüm.

Yine hiç bilmediğim bir gece meyhânede ben
Mey'i lezzetli bulur, sâkide iffet görürüm.

Kayıbolmuş ebeveynin gibi Mehmet, sanada
Günü defterde yazılmış bir azimet görürüm.

Vahdet = birlik
İffet = namus, ahlak
Azîmet = yolculuk

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilün
.. / / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Götür

Ey uçan nemli bulut, gönlümü cânâna götür.
Sulu gözlerde birikmiş yaşı al, cânâ götür.

İyileşmez yaralar hastasıyım bir süredir
Çaresiz derdimi yüklen de bir ummâna götür.

Senelerdir düşülen zilleti bir ben bilirim
Kötü ahbârı bizim köydeki ihvâna götür.

Eziyet çektiğimiz cevr-ü cefâ arttı bugün
Hepisin benden alıp gökyüzü asmâna götür.

Gülecek, zevk alacak kalmadı bir şey. Henüz akl
Beni terk etmeden al rûhumu Mevlâna götür.

Zillet = aşağılık, alçaklık
Ahbâr= haberler
İhvân = kardeşler
Cevr-ü cefâ = sıkıntı, incitme

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Gurûr

Sendeki BEN'lik seni kem rü'yaya daldırır.
Dost dahi düşmanla berâber sana saldırır.
Gönlünü alçalt biraz, at kibrini, kardeşim
Zor yere düşsen bile Mevlâ seni kaldırır.

Müfteilün, müfteilün, müfteilün, feül
/ . . / / . . / / . . / . /

Mehmet Fatin Baki

Gül

Gül dalında güzeldir koparınca üzüdür
Çelenge koysan bile orda çabuk büzülür

Allah onu yaratmış dikenler arasında
İyi kötü günlerin akında karasında

Ona dokunmak değil yalnız bakmak isterim
Eğer fırsat bulursam "Seni severim" derim

Olgun gülün yanında üç tane gonca gül var
Üç tane de tomurcuk, ateş böceği kadar

Hepsi ona muhtaçtır, hepsi eline bakar
Birbirinden ayırmak yüreklerini yakar

Ama çok istiyorum yanımda olmasını
Gözüm gibi bakarım önlerim solmasını

Fakat bir gün gelecek o gülümle yan yana
Oturup içeceğiz vuslatı kana kana

Şimdi kadere küsüp ağlarım güle güle
Bu ihtiyar halimde aşık oldum o güle

Mehmet Fatin Baki

Gül Yeter

'Gül üzölsün gonca açölsün, bana sen gül yiter' (1)
Her tataftan kaygı saçölsün, bana sen gül yeter

Bir hazânî bahçede zambak ile sümböl yeter
Zevk verir gurbetteki hayrânına sen gül yeter.

Dostu mecnûn etmeğe zölfündeki kaköl yeter
Ağlasın bülböl gül için, dostuna sen gül yeter.

Sahte bir dünyâda benimçin bu kadar zöl yeter
Suçlarım yüz kerre yazölsün, bana sen gül yeter

Çaresiz gurbette kalan Mehmede bir gül yeter
Makberim gönlünde kazölsün, bana sen gül yeter

(1) Zâtî'nin gazelinden
Hazânî = sonbahar görmüş

Fâ ü lâ tün müf te i lün müf te i lün fâ i lün

/ . / / / .. / / .. / / . /

GAZEL

Gül üzölsün gonca açölsün, bana sen gül yiter
Ağlasun bülbüllerin ey gonca, tek sen gül yiter

Ey kamer-ruh fi-l-mesel bir bende-i ferzâne-veş
Atı önince piyâde sen şehün ben kul yiter

Mutribâ kaanûn odur kim sâzunı al çengüne
Bizi söyletme sürâhi didüğü kul kul yiter.

Bir nedür ben bülbölün zahmı hezâr ur cânına
Didum ol gonca ayıtdı ârife bir gün yiter

Açılub gül kalmasa hergiz negam bülböl ne gam
Câm gül Zâtî surâhi kulkul-i bülböl yiter.

Zâtî

Mehmet Fatin Baki

Gülsen De Bir Ağlasan Da

Muammâdır bu cihanda gülen de var ağlayan da
Keder, hüznün içimizde, neş'e varken öte yanda

Ebeveynim gülüyordu, ağlıyarak gelirken ben
Evlatlarım hıçkırarak bu dünyadan giderken ben

Kader budur, gelen gider, doğan ölür geç ya erken
Teker teker göçeceğiz son nefeste Hudâ derken

Mefaki der hiç değişmez gülsen de bir ağlasan da
Birkaç sene kiracıyken ya sarayda ya da handa

Mehmet Fatin Baki

Günah Eylediler

Rabbı sevdim bana âşık dediler
Bilerek gıybete âh eylediler
Adın andım, bana mâşuk dediler
Muzil onlar ki günâh eylediler.

Koyu bir mezhebe mensub dediler
Şunulan rahmete vâh eylediler
Öte yandan bana meczub dediler
Muzil onlar ki günâh eylediler.

Gıybet = çekirtme, yerme
Muzil = zilletle düşürenler
Mensub = tâbi, ilgili
Meczub = Tanrı sevgisine tutulmuş divâne

Feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Haber Ver

Yıl geçti sen gideli
Geleceksen haber ver
Eserken hasret yeli
Geleceksen haber ver

Koruklar üzüm oldu
Yaşaran gözüm oldu
Sana son sözüm oldu
Geleceksen haber ver

Acı haber iletme
Dedim sana gel gitme
Ben ettiysem sen etme
Geleceksen haber ver

Doğru çıkarsa falım
Vuslattan zevk alalım
Düğün bayram yapalım
Geleceksen haber ver

Mefaki üzdü seni
Özlüyor affetmeni
İstemedi gitmeni
Geleceksen haber ver

Mehmet Fatin Baki

Hanım Kızım

Sûretin gördüm resimden nazlı handânım kızım
Sanki YILDIZ gökten inmiş sevgi sultânım kızım
Bekliyordum vuslatından bir haber cânım kızım
Hoş gelirsin yâr-ı cânım, cânımâ hanım kızım

Bülbülümsün sen benim, ağlatmasın Mevlâ seni
Neş'e dolsun hep hayâtın, gülle doldur gülşeni
Kılmasın Allah cüdâ hiç bir vakit senden beni
Hoş gelirsin yâr-ı cânım, cânımâ hanım kızım

Gurbet elde bir hayâtın ma'mur olmaz dört yanı
Günlerim geçmez kolay, yalnız yaşam kalp düşmanı
Gökte kevkeb, yerde YILDIZ'lar hatırlar amcanı
Hoş gelirsin yâr-ı cânım, cânımâ hanım kızım

Sûret = resim
Handân = neş'e ile gülen
Yâr-ı can = can dostu
Cüdâ = ayrı
Kevkeb = yıldız

Fâilâtüm fâilâtüm fâilâtüm fâilüm
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Hasret Yarası

﻿ Hasret yarasın sarmak için câna danıştım.
Yıldızlara sordum gece asmâna danıştım.

Hem yaz günü, hem kış günü rüzgarla berâber
Kırkbeş senelik hasreti bârâna danıştım.

Gurbette iken çektiğimiz hicre binâen
Fürkat gamı nerden gelir ahzâna danıştım.

Merhem mi bulur böyle marazlar diye baktım
Dün nâfile mecnun gibi hayrâna danıştım.

Duymuş mu haber köyde kalan sevgili yârdan
Şahsen tanıdık hemşeri mihmâna danıştım.

Zihnî niyetim dönmedir İstanbula her gün
Esmâka sorup dalgalı ummâna danıştım.

Hicr kaygısının bir bilinen çaresi yokmuş
Ben dün gece meyhânede sekrâna danıştım.

Asmân = gök	Bârân = yağmur
Hicr = ayrılık	Binâen = dolayı
Fürkat = ayrılık	Ahzân = Kederler
Maraz = hastalık	Hayrân = şaşkın
Mihmân = konuk	Esmâk = balıklar
Sekrân = sarhoş	

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Hatay

İskenderunun toprağı kumsal suyu berrak
Alâ Amanos dağlarının sırtına çık bak

Elbet göreceksin denizin rengini mos mor
Gündüzleri aydın geceler benzeri fosfor

Antakya basar bağrına efsânelerinden
Asî suyu inler müziğin nağmelerinden

Kırkhan gibi Reyhanlı da şenlikli şehirler
İhsan ile ikbâl ile en başta gelirler

İskenderun ismiyle Hatay dünyada önder
Gitmek nasib olmazsa eğer naşımı gönder

Gurbetteki dem fazlaca beş yüz yedi aydan
Mehmet Baki bir mutlu haber bekle Hataydan

Naş = İçinde ceset bulunan tabut

Fa'lun Feilatun Feilatun Feilatun

/ / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Hayâlim Yıktılar

Akrabam, nefsim ve şeytan tende cânım sıktılar,
Tâ ezelden hattedilmiş doğru yoldan çıktılar.
Bahtımın bir lûtfudur bu. Hasma hâcet kalmadı
Hep berâber birleşip toplam hayâlim yıktılar.

Hattedilmiş = yazılmış

Fâilatün fâilatün fâilatün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Hayat- Memât

Hayat irsî maraz oldukça bu âlemde bize
Babadan vaslile geçmekte bebek bünyemize.
Bilinen belli devâ yok bu muzir hastalığa,
Esefâ! Bir de memât dercedilir künyemize.

Maraz = hastalık Vasl = ulaşma
Muzir = zararlı Esefâ = eyvah, ne yazık
Memât = ölüm Dercedilir = yazılır

Feilâtün feilâtün feilâtüun feilün
.. / / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Hayatında

Annene bir gül gönder hayatında
Çelenk, çiçek yerine vefatında

Ziyaret et babanı hayatında
Hergün ağlayacaksan vefatında

Sakın üzme eşini hayatında
Pişman olacaksan vefatında

Dosta güler yüz göster hayatında
Sana rahmet dilerler vefatında

Çocukları sevindir hayatında
Hürmetle anılırsın vefatında

Duânı ihmâl etme hayatında
Rahat etmek istersen vefatında

Mefaki şarkı söyle hayatında
Sesin çıkmayacaksa vefatında

Mehmet Fatin Baki

Hayır - Evet

Ezilen lûgat-ı Osmani'ye râhil diyelim mi?
Ya, Latin lafları öz Türkçeye dâhil diyelim mi?

Şenelerden beri kullanılan Osmanlıca sözler
Üretilmiş yeni elfâza mümâsil diyelim mi?

Dile yerleştirilen Farsça'yı dilden çıkarıp
Kökü eksik yarı kültüre tâil diyelim mi?

Türetilmiş sözü Asyadaki Türkmen bile bilmez
Anayurtta yaşayan Türklere gâfil diyelim mi?

Yüce Kur'andaki âyetleri tefsir ile ma'ruf
Din-i İslâmı eğiten mektebe zâil diyelim mi?

Ata'nın nutkunu bilmek, Akif'in marşını bilmek,
Onu fehm eylemeyen gençlere bâhil diyelim mi?

Özü tarihte yazılmış şanımız kültüre bağlı
Diyen öz duygulu askere câhil diyelim mi?

Edebiyyat eğitim dersleri vermekle muvazzaf
Bu veciz hicvi yazan şaire zâhil diyelim mi?

Râhil = ölmüş, vakti geçmiş Mümâsil = eşit
Tâil = faydalı Tedris = eğitim Ma'ruf = belli
Elfâz = sözler Zâil = sona ermiş, modası geçmiş
Fehm = anlamak Bâhil = başı boş, Muvazzaf = vazifeli
Zâhil = unutan, ihmalci, vurdum duymazcı.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
.. / / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Hayret-Hayran

Hayret-hayrân kefenin iki gözü
Biri azalınca diğeri artar
İlimdir bunların esası özü
Temkinli tahminin değeri artar

Zâhire inanmak ne işe yarar
İşin memba'ını öğrenmek gerek
Araştır aslını vermeden karar
O işi yapana kiymet vererek

Hayret-hayrân, bunlar birer muamma
İnsan yaşıyorsa hayret'i olur
Hayrânkâr olanlar bilirler amma
Hayret olmayınca hayat son bulur

Mefaki'nin ömrü bilgiyle doldu
Hayrân'ı arttıkça hayret'i yitti
Hayret'i gidince öğrenmez oldu
Şaşkınlık yolunda takatı bitti

Mehmet Fatin Baki

Hilkatin Hikmeti

Yaşadım bilmeyerek hilkatimin hikmetini
Harcadım boş yere ilk gençliğimin kıymetini

İşte yıllarca dolaştım gülerek kâm alarak
Almadan hiç bu acâip feleğin himmetini

Günbegün zillete düçâr bile kalsam yine hor
Göremem hilkatın ihsânı HAYÂT nimetini

Bir an inkâr edemem çok seneler geçse dahi
Perişanlık günü tüm dostlarımla hizmetini

'Hoşça kal sen.' demeden dostlarım ayrıldı çabuk
Umarak görmeyi ukbâda Hüdâ rahmetini

Geçti günler seneler, geldi ömür son demine
Başladım görmeğe yaşlanmanın âlâmetini

Sevinir hoşnut olur şen giderim âhirete
Kazanırsam ben eğer dostlarımla hürmetini

Hilkat = yaratılış
Himmet = yardım
Zillet = yoksulluk

Mehmet Fatin Baki

İblis

﻿ Gece rü'yamdaki âb-hufte ya yağmur veya karmış,
Fakat âb-nâr ile iblis bedi' evrâkı yakarmış.
Bu fecî cürmüne pişmân olan iblîs ile nefsim,
Suğunun affı için nâfile Allâha yakarmış.

İblis = şeytan

Âb-hufte = eriyen buzun suyu

Âb-nâr = sıcak su

Bedi' evrak = eşi ve emsâli olmayan Kûr'an-ı Kerîm

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün

Mehmet Fatin Baki

İhtiyaç

Şâyet âşık sevgisinden yoksa şekki
Hiç te sormaz mâşukundan sinni kaçtır.
Yetmişinden sonra Mehmet Bâki der ki
Hem sevmek hem de sevmek ihtiyaçtır.

şekk = şüphe
Sinn = yaş

Hece: 4 + 4 + 4

Aruz: Fâilâtün Fâilâtün Fâilâtün
/. / / /. / / /. / /

Eğer âşık kendi sevgisinden emin ise sevgilisinin yaşını bile sormaz.
Yetmişinden sonra Mehmet Bâki hem sevmenin hem de sevilmenin bir ihtiyaç olduğunu
itirâf eder.

Mehmet Fatin Baki

İhtiyar Değilim

Sözüne güvenilir merd adam yiğit olur
Zayıf ve fakirlere her zaman müfit olur
Etrafına nur saçar zulmette hurşit olur
Yalan dolan geçinen namerde yâr değilim

Serkeşane değilse sarhoşane dolaştım
Mecburiyet icabı köpeklerle dalıştım
Yadellerde bir kerre kanunla karşılaştım
Zavahire bakma sen ben sahtekâr değilim

Pelaspere görünen kiyafete aldanma
Berduş için söylenen rivayetlere kanma
Küffâr ile uğraştım hata etmedim sanma
Allâh şahidim olsun pek günahkâr değilim

İhtilafı taraflar özümü hakim seçti
Adalet makamında elime yetki geçti
Sonunda insafsızlar ettiklerini biçti
Vicdanen müsterihim asla hünhar değilim

Kaderin emri ile zürriyetim olmadı
Ahfâdıma gidecek şefkat şevkim dolmadı
Çocuklara verecek sevgim hiç kaybolmadı
Öksüz, yetim ve yoksul tıfla ağyar değilim

Sefahet aleminde Mefaki sefâ sürdün
Göklere hakim olan kartal gibi özgürdün
Köyden uzak gurbette yirmibin şafak gördün
Sen kocadıysan eğer ben ihtiyar değilim

Hurşit = güneş Hünhar = zalim
Ahfâd = torunlar Tıfl = küçük çocuk

Mehmet Fatin Baki

İki Bayram Duası

﻿ Merhametli şefkatli yaradanın ismiyle
Dünyanın âhiretin tüm âlemin cismiyle,
Mahşer günü maliki bizler sana taparız
Senden yardım umarız emirlerin yaparız
Sapıtanlara değil sevdiğin insanlara
Lutfettiğin düz yolu göster bize bir ara. (1)
Ne doğar ne doğurur eşiti yoktur diye
Varlıklar arasında benzemez hiç bir şeye.
Gel mü'minler beraber Allah tektir diyelim
Varlığına inanıp O'nu tekbirliyelim. (2)
Sana sığındık Allah şeytanın amelinden
Gece karanlığından, mücrimlerin elinden
Kurtar bizi Allahım, ümmetiniz biz senin
Kıskançlık hislerinden hased eden kimsenin.(3)
İnsanların kiralı, insanların ilâhı
Şüphesiz bizlar sana sığınırız vallahi
Şeytan kötülüğünden, müfsitlerin elinden
Ara açan fitneci insanların dilinden.(4)
Edilince bir zafer, insanlar birer birer
Allahın yardımıyla din-i İslâma girer
İste o zaman Fatin O'na yalvar aff dile
İhtiyakla dua et, ömrün az kalsa bile. (5)

Kur'anı Kerimin sure ve ayetlerinden ilham alınarak yazılmıştır.
(1) Sure 1, (2) Sure 112, (3) Sure 113,
(4) Sure 114, (5) Sure 110.

Hece: 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

İkimiz

Keyf ararken serde bulduk dinç hayâtın şevkini
Tatmış olduk yârelinden âb-ı hayvân zevkini.

Beklemezken başka yerden başa bir keyf sevkini
Güçtü lâkin kalpte bulduk can ve canân zevkini.

Son bahârdan sonra gördük, nevbahârın nevkini
En nihâyet kışta tattık vahşi hayvân zevkini.

Âb-ı hayvân = efsânevi ölümsüzlük suyu, âb-ı hayat
Nevkini = ucunu, sonunu

Fâilâtun fâilâtun fâilâtun fâilun

/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

İllete Düştün

Mülkün böleceksin.
İsrâf ederek mülkünü sen kıllete düştün.

Nefsin bileceksin
Kör nefsini bir kez duyarak zillete düştün.

Tab'an öleceksin
İhmâl ederek sıhhatı beyt-illete düştün.

Zevkin sileceksin
Mehmet Baki bin tövbe edip söyleyeceksin.

killet = azlık, kılık
zillet = aşağılık, alçaklık
beyt-illet = hasta evi
tab'an = tabii olarak

Mefulu Feulun
/ / . / /
Mefulu Mefailu Mefailu Feulun
/ / . / /.. / / . / /

Malını, mülkünü bölmeden hepsini birden
harcadığın için fakirliğe düştün. Kendi kendini
iyice tanımadan nefine uydun ve haysiyetini kaybettin.
Öleceğini bildigin halde sıhhatını korumadığın için
seni hastahaneye kaldırdılar. Mehmet Baki, dünya
zevklerini tamamen bıraktığını ilân ederek tövbe
etme zamânın geldi.

Mehmet Fatin Baki

İmdad

Yâr elinden çâk olup şerhâda kaldım.
Gâh duman gâh külle bir nefhâda kaldım.
Bir yığın ben kimsesiz bir mâl-ı metrûk
Doğduğum köyden baid tenhâda kaldım.

Çâk = yarık, yırtık Şerhâ = parça parça
Nefhâ = yel, hava, koku
Mâl-ı metrûk = sahipsiz, terkrdilmiş mal
Baid = uzak Tenhâ = boş yer

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün
/ . / / / . / / / . / /

Mehmet Fatin Baki

İnanmam

Artık bana nâmus sözü versen de inanmam
Binlerce yemin teklif edersen de inanmam
Rüzgar gibi göğsümde esersen de inanmam
Binlerce yemin teklif edersen de inanmam

Ceylanla gazel bizden uzak dağda gezerken
Yaz mevsimi bülbülleri gül seyran ederken
Duysan da nedâmet gece gündüz sabah erken
Binlerce yemin teklif edersen de inanmam

Bir nebze dahî kan variken, ten kafesimde
Sös söyleyecek kudreti mevcutsa sesimde
Son demlerimin geldiği gün, son nefesimde
Binlerce yemin teklif edersen de inanmam

Mef û lü me fâ î lü me fâ î lü fe û lün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

İskenderun

﻿ Ünlü İskenderun'un canlılığına gel bak
İnsana neş'e verir cana can katar ancak.

Hiç bir yerde bulunmaz tabiat güzelliği
İklimin nermiği, hayat lemyezelliği.

Kışları yeşil bahar, baharı yaz gibidir
Körfezin suyu oynak, bir cılsız gibidir.

Tanrı nasıl yarattı çiçekleri bûlarla
Bu beldeyi süsledi pınarlarla sularla.

Bir yanda mavi deniz, bir tarafta mor dağlar
Firuze gök altında renkli bulutlar ağlar.

Hercai menekşesi gibi dönen havası
Az zamanda değişir yağmurla fırtınası.

Yağmur, güneş, fırtına, istersen dolu iste
Hepsi bir günde olur, garip gelir turiste.

Denizden gelen yeller herkesi serinletir
Yarıkaya ruzgarı kavakları inletir. (*)

Yazın ılık denizde dalga köpüğü aktır
Sahildeki kumlarla çakıllar sımsıcaktır.

Yaylalarda yaşanır tabiat duyguları.
Hem ötüşen kuşları konuşan kumruları

Güzelliği emsalsiz yılın her mevsiminde
Turistik bakımından bir tanedir yüz binde

Siz de buyurun gelin görün gözlerinizle
Duygunuzu anlatın kendi sözlerinizle.

Mevlâm İskenderun'u koru kıskanç gözlerden
Yektâ şehri uzak tut yalan yanlış sözlerden

Gece gündüz her yerde eğlenceye doyulmaz
Yaşamak şöyle dursun orda doğmak imtiyaz.

Öz vatana kavuştuk öğün Hataylı öğün
Beş Temmuz sabahında izci idim ben o gün. (**)

Ben asla unutmadım serin Pınarbaşını
Suyunu, çamurunu, toprağını taşıyı.

Hemişe gurbet elde, tüter âteş-i derun
Hasretinle yanarım sevgili İskenderun.

(*) Yarikkaya İskenderun'un senede iki-üç gün süren
soğuk fırtınası.

(**) Beş Temmuz 1938

Nermin = yomışak

Lemyezel = sunu gelmeyen, yok olmayan

Cilvesaz = cilveli nazlı kız

Bû = güzel koku

Yektâ = tek, eşsiz, benzersiz

Ateş-i derun = yürek yanışı

Hece: 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

İstanbul

“İstanbulun evsâfını mümkün mü beyân hiç”
Der miydi Nedim böylece söz kendi şirinde
Hâşâ! Hiç eder miydi kasir vakti ziyan hiç
Şahsen bu güzel hissini Sultân beşirinde.

beyân = açık söyleme

Kasir = kısa

Beşir = müjdecî, iyi haber verici

Fa'lün Feilatün Feilatün Feilatün
/ / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

İşkence Bitsin

Niye doğduk? Ne için biz yaşadık bilmeden hiç?
İki üç günde ömür bitti. Bir an gülmeden hiç

Getirenler, ne de biz geldigimiz dehri bildik
Niye burdan gene biz göçmege icbâr edildik?

Yaşayan fanilerin neş'esi gittikçe arttı
Yaşamak kaygısı lâkin ne cefâlar çıkarttı

Kaderindir yazılan deftere. Münkir değilsin
Hal-u-ahvaline şükret. Bunu Rabbin de bilsin

Baki sen kırıgın isen söyle ki mevtâ işitsin
Yazılanlar olacak. Keşke bu işkence bitsin.

dehr = dünya
münkir = inkar eden
mevtâ=ölüler

Feilatun Feilatun Feilatun Feülun
.. / / .. / / .. / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Kaçılsın

Ey nazlı bulut, ağla için gönlün açılsın
Bol bol sulanan toprağa bir neş'e saçılsın
Bizler gibi gurbetçi olan kaçtı feleken
Toprakdan ucuz başka mekân yok ki kaçılsın.

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Kalb Yarasında

Aya baksam görürüm vechini saçlar arasında.
Sana baksam görürüm kevkebi bir şeb karasında.

Kamerin şavkını ölçsem gece etraf kararınca
Yüzünün nûru gelir fazlaca revnak darasında.

Seni andıkça uzaktan yüreğim parçalanır hep
Kanayan cerhayı gel gör Fatin'in kalb yarasında.

Vech = yüz

Kevkeb = yıldız

Şeb = gece

Kamerin şavkı = ayın ışığı

Revnak darası = parlaklık terazisi

Cerha = yara, yarık

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Kaldı Bize

May içtimsede mey-hoş değilim
Gönül hüsn-i füsûn aldı yine.
Fûrâkınlada hiç hoş değilim
Visâl bizden uzak kaldı yine.

Mefâkî sana hasretle yanar
Felek sille vurur sînemize
Bu müzmin yara durmaz da kanar
Visâl bizden uzak kaldı bize.

Hüsn-i füsûn = büyü ve sihir güzelliği
Fûrâk = ayrılık Visâl = kavuşma
Müzmin = eskimiş

Mefâîlü mefâîlü feül
. / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Keder Eder

Ne dağ nede belen
İçin keder eder
Giden veya gelen

Ne iyd nede şölen
İçin keder eder
Kıral veya kölen

Ne don nede kefen
İçin keder eder
Kalan veya ölen

Feûlû feilün
. / . . . /

Mehmet Fatin Baki

Kefeninde

Ey oğul! Kendine gel, düşme sakın gaflete sen de
Bir atom kan bile kalmaz kuru gövdendeki tende.
Yemeden topladığın mülkü nasıl sakyayacaksın
En ufak şey koyacak ceb bile yoktur kefeninde.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Kendi Defnim

Kuru gövdeyi beyaz kefene sarıyorum
Bedenimle yalnız mezara varıyorum.
Kara taşına.

Kanayan yüreğimin yarasına dokunup
Koyacak başımı ben bir omuz arıyorum.
Boşu boşuna.

Feilâtü feilün fei fei feilün
. . / . . . / /
Fei feilün
. /

Mehmet Fatin Baki

Kendime Nasihat

Dostuna düşmanına habis gözlerle bakma
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın
İhtiyacı halinde dostu yalnız bırakma
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın

Fesat sözler söyleme seda çabuk yayılır
Alçak gönüllü olan mütevazî sayılır
Gıpta etme kimseyi yüreğin temiz kalır
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın

Yoksulun gönlünü al, düşkünlere selâm ver
Arkadaş ol garibe, fakire dostluk göster
Tenkid etmek yerine tatlı söylersen eğer
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın

Varlığa önem verme paylaş her yediğini
Sözlerinin eri ol infâz et dediğini
İlim irfân yolunda öğret öğrendiğini
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın

Mefaki bahtiyar ol etrafına neş'e sal
Asık surat yerine daim güler yüzlü kal
Ömrün hitâm bulmadan felekten bir gece çal
Esenlikle yaşarsın rahat eder vicdanın

Habis = kötü
İnfâz = yapmak, yerine getirmek
Hitâm = son

Mehmet Fatin Baki

Keşke

Mevla çok menekşe vermiş
Keşke toptasaydım ondan
Koklayınca mest edermiş
Keşke koklasaydım ondan

Geldi altı bint uzaktan
Birbiriyle oldu reşke
Buse verdiler dudaktan
Keşke öpmeseydi keşke

Ben günahı işleyince
Nefsimin çok oldu kaybı
Vicdanım "Hayır" deyice
Keşke söyleseydim aybı

Pişman olma fayda vermez
Dünya çarkı etmez iyab
Bâki Mehmet aşkı yermez
Keşke sevgi olasa sevab

Bint = kız
Reşk = kıskanma
Ayb = ayıp
İyab = geri dönmek
Yermek = hiciv etmek

Fa i la tu Fa i la tu
/. /. /. /.

Mehmet Fatin Baki

Kıymetini Bilmedim

Bir zamanlar mutlydum pederimle yan yana
Kıymetini bilmedim, babam gitti kayboldu
Ninem okuttu beni, eğitim verdi bana
Kıymetini bilmedim, anam gitti kayboldu

Dünyanın dört yönünde insanlarla tanıştım
Kıymetini bilmedim, yoldaş gitti kayboldu.
Beş ah-liebeveynle kah küstüm kah barıştım
Kıymetini bilmedim, kardaş gitti kayboldu.

Dost oldum, dost edindim, dostça şem'alar yaktım
Kıymetini bilmedim, yarân gitti kayboldu.
Gurbette göz ucuyla bezm-i hubana baktım
Kıymetini bilmedim, canân gitti kayboldu.

Allâh verdikçe verdi, servet kesemi deldi
Kıymetini bilmedim, fırsat gitti kayboldu.
Mefaki artık uyan, aklın başına geldi
Kıymetini bilmedim, sıhhat gitti kayboldu.

Ah-liebeveyn = ana-baba bir kardeş
Şem'a = mumlu fitil
Bezm-i huban = güzeller meclisi

Mehmet Fatin Baki

Kızıma

Senelerdir doğum eyyâmı düğünden de güzel.
Bu yaşın verdiği bir gün bile, dünden de güzel.

Seni andıkça kızım, tarlada sümbüller açar
Ama YILDIZ'lı adın bahçe gülünden de güzel.

Göge çıktıkça encâmın duyulur kahkahası
Yere indikçe, sadâ yok gülüşünden de güzel.

Umarım sevgili YILDIZ kaderin gösterecek
Sana neş'eli hayât en iyi günden de güzel.

Emin ol, hamd ile Allâha güven, bizler için
İyi günler gelecek, belki düşünden de güzel.

Eyyâmı = günleri
Encâmın = yıldızların
Sadâ = ses, yankı
Hamd = şükür

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Kızıma Mektup

Sevginin meâlini luğatlar tarif eder
Anneler bebeğini daha görmeden sever

Az sonra samimiyet duygularla birleşir
Anne çocuk arası muhabbet perçinleşir

İşte böyle babalar da sever evladını
Kız, oğlan, büyük, küçük duyar duymaz adını

Konuşurken beliren sesindeki ihtizaz
Kararımı vermekte yardımcı oldu biraz

Babaların arzusu iç güzellik yanında
Nezaket, dürüst ahlak en yüksek ayarında

Yardımseverlik gibi inanış ve terbiye
Meziyetlerin hepsi sinende vardır diye

Seni sevdim görmeden benim sevgili kızın
Yerde yürüyen melek, gökte uçan yıldızım

Bu ölümlü dünyada seni görmezsem eğer
Bu baba da kızını bir kez görmeden sever.

Mehmet Fatin Baki

Kim Bilir

Bağçemizden gitti bülbül neyleyim ben gülşeni
Son bahardan sonra kıştır, zikreder bülbül Seni
Beklenen bir gün, diğer dünyâya gittim farzedin
Kimliğim dünyâda kalmış kim bilir Sensiz beni.

Bağçe = hayat
Bülbül = rûh
Gülşen = vücut
Sen = Hâlik, yaratan
Ben = kul

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Kirli amur

Bilmem ki neden hem koşarız yokluğa burdan
Hem saklanırız biz güneşin verdiği nurdan
Toprakla mezar. Belkide kurtulmağa çâre
Dünyâda bizim yaptığımız kirli amurdan.

Mihmân olarak beş gün için burda varız biz
A gözlü bir insan gibi her şey yutarız biz
Mağşerde çıkıp kimleri mes’ul tutarız biz
Dünyâda bizim yaptığımız kirli amurdan.

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Korkutma Beni

Zâhidim, ukbâda ateş var diye korkutma beni
Gaflet ile aşka düşen kimseye sormaz nedeni
Firkat-i yâr yaktı yakar kalbimi yıllar beridir
Yaktı fakat yapmadı kül bendeki bomboş bedeni

Zâhid = Sofu
Ukbâ = öbür dünya
Firkat = ayrılık

Müfteilün müfteilün müfteilün müfteilün
/ . . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Köyümden Ayıldım

Ayrıldım köyümden ederek merak
Dolaştım illeri birşeyler için
Bu merak götürdü beni çok ırak
Yerlere: Hint, Japon, Burma, Tibet, Çin

Acaip ellerde dolaşır iken
Gurbette tükettim hayatımı ben
Domuzla köpekle dalaşır iken
Temanen unuttum memâtımı ben

Yaptığım şeylerin edebi vardı
Bunca iyilikler boşa gitmez ki
Ne eyledi isem sebebi vardı
Hepsini yapmağa ömrüm yetmez ki

Füc'eten ölürsem görmeden seni
Vatanım. HAKKINI HELAL ET derim
Garipler gömmeden mezara beni
Dostları namaza davet ederim

Mefaki ilm için Çine de gittin
Eğrildi büğrüldü ilk bildiklerin
Yıllarca gençleri öğdün eğittin
Billahi sevaptır eylediklerin.

Memât = ölüm
Füc'eten = ansızın

Mehmet Fatin Baki

Köyümüzden

Ârif bilir Eyvâh'ları manzum sözümüzden
Lâkin yine firkat yaşı dinmez gözümüzden
Çoktan beri gurbet-zedeyiz. İşte bu yüzden
Bayram yaparız gelse misâfir köyümüzden

Mefûlü mefâîlü mefâîlü feûlün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Kuş Gibi

Kuş gibi git, şuh ile gel, yel gibi dağ, bahr aşalım
Etmez isek tövbe hemen yükselecek günahımız
Sevgi dolan kalbini aç, beklemeden koklaşalım
Bilmiyerek etti isek affedecek Allâhımız

Hissedelim anlaşılm dille değil, sözle değil
Sevgimizin heybetini kıskanacak hemrahımız
Kalbimizin yangını berk odla değil közle değil
Bilmiyerek etti isek affedecek Allâhımız

Bâki Fatin suçlarını göstererek meydana çık
Evce kadar yükselecek feryâdımız hicr-ahımız
Bunda ne var saklayacak. Et itiraf, söyle açık
Bilmiyerek etti isek affedecek Allâhımız

Şuh = neş'e
Bahr = deniz
Hemrah = yoldaş
Berk = yaprak
Od = ateş
Evc = en yüksek yer
Hicr = hicran, ayrılık,

Müfteilün Müfteilün Müfteilün Müfteilün
/ . . / / . . / / . . / / . . /

.

Mehmet Fatin Baki

Künyemiz

Yaşamak bir maraz oldukça bu âlemde bize
Dededen vasl ile geçmekte küçük bünyemize.
Bilinen belli bir devâ yok bu muzir hastalığa.
Esefâ! Bir de memât dercedilir künyemize.

Maraz = hastalık
Vasl = ulaşma
Esefâ! = Eyvah, neyazık, esefle
Memât = ölüm
Derc = yazılmış

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Bu dünyada yaşamak bize nesilden nesile geçen bir hastalıktır, ve bu muzir hastalığın bilinen bir ilacı yoktur. Sanki bu yetmiyormuş gibi künyemize bir de ölüm korkusu yazılır.

Mehmet Fatin Baki

Leyla Gibi

Görmedim âlemde müşkil hastalık sevdâ gibi
Ben de düştüm derd-i aşka görmeyen âmâ gibi

Mâvi gözlüm bir taraftan uykusuzluktan yana
Gözlerin mestâneleşmiş âşık-ı şeydâ gibi

Neyledin döndün sözünden, ağlamışsın dün gece
Döktüğün bir katre yaş gönlümde bir deryâ gibi

Hasretinden hastalandım, çöktü gökler üstüme
Sanki dünyâ oldu birden kimsesiz tenhâ gibi

Çölde kalmış dertli Mehmet iltifâtın görmeden
Şerseri Mecnuna dönmüş sen de kal Leylâ gibi

Âşık-ı şeydâ = şaşkın aşık
Tenhâ = boşluk
Derd-i aşk = aşk illeti

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/. / / /. / / /. / / /. /

Mehmet Fatin Baki

Mektup

Ben köyümü terkettim evi unuttum sanma
Hürmet ve selâmımı ulaştırdım babama
Bu ölümlü dünyada zaman kısadır ama
Kâfi geldi yazmağa bir kaç mektup anama

Mehmet Fatin Baki

Mezar Taşı

Mehmet son senelerde epeyce genç eğitti
Mektep yapmak için yedi yıl beş ay seğırtti
Her mahluk gibi vakti tükendi ömrü bitti
Hasret vardı içinde çabuk gömüldü gitti

Fa'lun Mufteilun Mutefailun Feulun
/ / /.. / .. /. / . / /

Mehmet Fatin Baki

Muamma

Sevmekle seilmek yaşanan güçlü muamma
Söyler kimi gaflet, kimi der bimecemizdir
Alemde bu aşk-illeti yoktur bilen amma
Sevmek zedeler kalbi, sevmekse lezizdir

Fa'lun Feilatun Feilatun Feilatun
/ / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Muhtaç Değilim

Yüzün aydan daha ablak. Aya muhtaç değilim
Dudağından mey akarken suya muhtaç değilim.

Perişan âşık masûm görünüp fırlatılan
Oka benzer bakışın var. Yaya muhtaç değilim.

Günü meçhul pulu yok vâdeli bir bûse için
Deli yaptın beni sen. Leylaya muhtaç değilim.

Sen uzaklarda iken ağlayarak yaşla dolan
İki gözden yaş akarken çaya muhtaç değilim.

Sana hasret çekerek kırk senedir köyden uzak
Çöle düştüm diye ben, sahraya muhtaç değilim.

Yaşadım her günü bir gün sayarak neş'e ile
Yeter artık bu yalan dünyaya muhtaç değilim.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Muradım

Gidemem bir yere, bilmem zamanı
Sahiden yoktur atım, yok saatım
Evimin bir yana sarkık tavanı
Gececek burda son ömrüm hayatım

Ta ezelden deli bir ayş aradım
Buluverdim budur en son muradım

Ta ezelden = eskiden beri
Ayş = hayatın zevkini çıkaran bir yaşama

Fe i la tun Fe i la tun Fe i lun
.. / / . . / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Müebbet Hapis

Ölümün bahsini açmak kaçınılmaz bir olay
Olamaz bir yana kaçmak konudan hiç te kolay

Ne hayâl âlemidir geldiğimiz kürre-i arz
Hakikattir. Bu hayâl âleminin terki de farz

Daha ilk gün bile şehvet denilen zevki tadar
Tenakuzlar dolu yıllar yaşarız kabre kadar

Ne kadar neş'eliyiz doğduğu gün yavru değer
O kadar çok acırız öldüğü günlerde peder

Anarız cenneti bir belde imiş sanki bize
Yaşayan şeytanı rehber seçeriz kendimize

Bu gün ölsem bu benim mâzimin en son günüdür
Ya yaşarsam bu gün istikbâlimin, ilk dünüdür

Ölümün gelmesi gerçek kaçınılmaz şey ise
Esir olduk sayılır biz bu müebbet hapse

Feilâtün Feilâtün Feilâ tün Feilün
.. / / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Mühlet Bu Kadarmış

Derin Okyânusa dek yolculuğum var
Boşalan bir kişilik yer daha varmış.
Koca dünyâda varım bitse, yoğum var
Ecelin verdiği mühlet bu kadarmış.

Kaderin hükmüne bir dâd edelim mi?
Çaresiz, nâfile feryâd edelim mi?
Gülelim, yoksa biraz şâd edelim mi?
Ecelin verdiği mühlet bu kadarmış.

Dâd = şikâyet
Şâd = sevinç

Feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Nazire

Hasretinden sarhoşum. Gurbet zevâl eyler beni.
"Kim gören âb-ı hayât içmiş hayâl eyler beni." (1)

Meclis-i yâranda hergün durmadan söz söylerken
Arz-ı endâmın senin, hâmuş ve lâl eyler beni.

Ben senin aşkınla ger göklerde uçsam bir defa
Aşık-ı biçare nefsim pây(ı) mâl eyler beni.

Geç vakit boy gösterip mecliste naz etsen bile,
"İkd-i zülfün çözme kim âşüfte-hâl eyler beni." (2)

Gün gelir bir gün seninçin zillate düşsem, ne gam
İltifâtın her vakit sâhib celâl eyler beni.

Ol Fuzulî'den de fazla ben senin hayrânınım
Kim bu Bâki? der Nediim. Hep suâl eyler beni.

(1) Nedim'in nazire'sinden (2) Fuzulî'nin gazel'inden
Zevâl = düşkün Hâmuş = sessiz
Lâl = dilsiz Pây mâl = ayak altında kalmış
Âşüfte = perişan sevgili Sâhib celâl - büyük bir kimse

Fâ i lâ tun, fâ i lâ tun, fâ i lâ tun fâ i lun
/ . / / / . / / / . / / / . /

FUZULÎ'nin GAZELİ

Hayret ey büt, suretin gördükte lâl eyler beni;
Suret-i hâlim gören, suret hâyal eyler beni.

Mihr salmazsın bana, rahm eylemezsin, bunca kim,
Sâye tek sevdâ-yı zülfün pây mâl eyler beni

Za'f-ı tâli' mâni'-i tevfik olur, her nice kim,
İltifâtın ârzumend-i visâl eyler beni.

Ben gedâ sen şâha yâr olmak yok ammâ, neyleyim,
Arzu ser-geşte fikr-i muhâl eyler beni!

Tir-i gamzen atma kim, bağrım deler, kanım döker,
İkd-i zülfün çözme kim, âşüfte-hâl eyler beni.

Ey Fuzuli kılmazam terk-i tarik-i fakr kim,
Bu fazilet dâhil-i ehl-i kemâl eyler beni

Fuzuli (1556)

NEDİM'in NAZİRESİ

Bus-i la'lin şöyle sirâb-ı zülâl eyler beni,
Kim gören ab-ı hayât içmiş hayâl eyler beni.

Şaire söz bulmağa minnet ne ammâ. Neyleyim,
Ah kim hayret, seni gördükte lâl eyler beni.

Bağda zülf-ü ruhun andıkça, bu kimdir? deyu
Sümbül ü gül birbirinden suâl eyler beni.

Gerdişin gördükçe sâki-i mülâyim meşrebin
" Arzu ser-geşte fikr-i muhâl eyler beni!

Ben kulun lâik değildir vaslına ammâ, yine
"İltifâtın ârzumend-i visâl eyler beni."

Guyyâ bilmez, efendim bende-i dirinesin,
Kim: Nedimâ bu mudur? Deyu suâl eyler beni.

Nedim (1730)

Mehmet Fatin Baki

Ne Hâcet

Sevmekte cefâ varsa ger, esbâba ne hâcet.
Hançer vurarak kalbime gir, bâba ne hâcet.

Hiç bitmeyen aylar seneler senden uzakta
Hasret beni mahvetti inan, tâba ne hâcet.

Çektim dönerek bin defa ben çarkını aşkın
Fırlattı felek gönlümü, girdâba ne hâcet.

Mehtâb gibi rü'yâma girip bir gece gelsen
Ay benzeri vechin yeter, aftâba ne hâcet.

Bir gün bile sensiz uyumak sanki ölümdür
Mevtâ da uyur sonsuza dek, hâba ne hâcet.

Vuslat dışı kalb ağrısı çin doktora gitme
Aşk derdini Mehmet bilir, erbâba ne hâcet.

Esbâb = sebepler, bahaneler Bâb = kapı
Tâb = güç, kuvvet Girdâb = burgaç
Vech = yüz Aftâb = güneş Hâb = uyku

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Ne Diyorum

Yüreğimden gelen aşkım, sana sâfi diyorum
Kalacak sırlarımız, beynene hâfi diyorum

Çok uzaklardaki deryaların üstünden uçan
Sesinin verdiği şenlik, bana kâfi diyorum

Çekeriz sabrederek ayrılığın sancısını,
Feleğin yazdığı kem kadere câfi diyorum

Dayanılmaz çoğalan hasretinin zorluğuna
Ama vuslat haberin, hastaya şâfi diyorum

Unutup derdimizi şükredelim halimize
Olacaktır yüce Mevlâ, bize nâfi diyorum

Senin aşkınla canım kaynaşacak haşre kadar
Bilesin, daima Mehmet sana vâfi diyorum

Beynene = aramızda,
Hâfi = gizli
Câfi = eziyet eden
Şâfi = şifa verir
Nâfi = yardımcı
Vâfi = sözünde duran

Fe i la tun Fe i la tun Fe i la tun Fe i lun
.. / / .. / / .. / / .. /

Benim yüreğimden gelen aşkım temizdir diyorum.
Bizim sırrımız aramızda gizli kalacak diyorum.
Uzak denizler üzerinden aşarak gelen sesinin verdiği
neş'e bana kâfi diyorum. Bu ayrılığın acısını
beraberce sabrederek çekeriz amma feleğin yazdığı
kötü kadere zalim diyorum. Artan hasretinin
zorluğuna dayanılmaz lâkin sana kavuşma haberi bir
hastaya şifâ diyorum. Gel halimize şükrederek
derdimizi unutalım. Bir gün yüce Allâh bize
yardımcı olacaktır diyorum. Bilesin ki senin aşkınla
yüreğim kıyâmet gününe kadar yanacak ve Mehmet
sana daima sâdık kalacak diyorum.

Mehmet Fatin Baki

Ne Mümkün

Gökteki yıldız sevenin hâlini irfân. Ne mümkün
Sessiz olan türbe içinden dışa tuğyân. Ne mümkün

Eski pirân insana "Nisyân ile mâlül" demişler
Duygumu inkâr ederek buseni nisyân. Ne mümkün

Aşkın için yılmıyarak mânialar geçtiğim gün
Nefsime kaç kerre dedim dünyaya isyân. Ne mümkün

Memleketimden çok uzak yerleri gezdim ve lâkin
Gurbete gitmekle senin sevgini nisyân. Ne mümkün

Girye- i hicrân ile nâlan, Fatin'in ruhu ister
Her sene bayramda koyunlar gibi kurbân. Ne mümkün

İrfân = bilgi, biliş
Tuğyân = taşkınlık, taşma
Pirân = ermişler
Nisyân = unutma
Nâlan = inleyen
Girye-i hicrân - ayrılık ağlaması

Müfteilün Müfteilün Müfteilün Fâilâtün
/ . . / / . . / / . . / /. / /

Gökteki yıldızın yeryüzünde bir sevgilinin halinden
anlaması mümkün olmayacağı gibi, bir mezarın
içinden dışarı çıkan bir taşma (bir haykırış) da
mümkün değildir. Eski büyüklerimiz insanların bir
unutma hastalığına müptela olduklarını söylemişler.
Ben duygularımı inkâr etmeme rağmen senin öpüşünü
unutamıyorum. Aşkına erişmek için yılmıyarak bir çok
manialar aştığım gün kaç kerre bu dünyaya isyan
edeyim dedim. Yapamadım.. Memleketten çok uzak
yerleri gezdiğim halde gurbete gitmekle senin sevgini
unutmak mümkün olmadı. Bir ayrılık ağlamasıyla
inleyen Fatin'in ruhu, her sene bayramlarda kesilen
koyunlar gibi, kurban olmak istediği halde, o da
mümkün olamıyor.

Mehmet Fatin Baki

Ne Sandın?

Hukukçu Zehra'yı kadı mı sandın?
Çiçeğin arapça adı mı sandın?
Yürüyen Merdiven sunucusunu
Gönül dostlarına dadı mı sandın?

Birsen'le hasbıhal aleni-beyaz
Her Cuma orada, kış, bahar ve yaz
Yürüyen Merdiven üyesi olmak
Şairler nezdinde büyük imtiyaz.

Yamak'la tanışmak bir değer alır
Şiirlerin bin-bir şehre dağılır
Yürüyen Merdiven bağlantısına
Elli-bir telefon çok mu sayılır?

Zehr, zehre = çiçek
Zehra' = Yüzü parlak olan

Mehmet Fatin Baki

Neden Düştüm

Yolum düzdür yolak bilmem
Sağım verken solak bilmem
Karanlık bir sokak bilmem
Bu şehr'e ben neden düştüm

Deniz deryâ sudur derken
Pınarlardan su iğerken
Akan çaydan da geğerken
Bu nehr'e ben neden düştüm

Param yoktur pulum yoktur
Abam yoktur çulum yoktur
Paşam yoktur kulum yoktur
Bu dehr'e ben neden düştüm

Günahsızdım duâ ettim
Utanmazdan hayâ ettim
Gönül derdinden âh ettim
Bu kahr'e ben neden düştüm

Dehr = dünya, devir
Kahr = dert, zorlanma

Mefâîlün mefâîlün
. / / / . / / /

Mehmet Fatin Baki

Nerdedir

Varsa kulüp başkanı gurbette, imâm nerdedir.
Geçti mübârek Ramazan, bizde siyâm nerdedir.

Saklı durur rafta, lûğatlarla berâber, temiz
Bir iki Kur'ân cüzü, furkânı kelâm nerdedir.

Âlem-i fânîdeki insanda hasâil gibi
Olsa bir aşk tutkusu, Allâha garâm nerdedir.

Köyler uzaklaştı da gündüz gece hep yoldayız
Camiye vakt kalmadı, salâta kıyâm nerdedir.

Çarşıda ahlâka riâyet bile kaybolmada,
Şimdiki gençlerde edep nerde, zimâm nerdedir.

İnsanı çok yordu hayât kaygısı, hiç şüphesiz
Lûtfîle göster bana dünyâda arâm nerdedir.

Siyâm = oruç
Furkânı kelâm = âyetler
Hasâil = hasletler, huylar, tabiatlar
Garâm = olağan üstü düşkünlük, sevdâ
Salâta kıyam = namaza durma
Zimâm = ar, nâmus
Arâm = rahatlık, dinlenme

Müfteilün müfteilün müfteilün failün
/ . . / / . . / / . . / / . /

Mehmet Fatin Baki

Ney Değil

Ayrılık bir şey değil
Öldürür fürkat beni.
Her kâmiş boş ney değil
Durmaz üfler bûseni.

Gördüğün saz bir kâmiş
Gölde yelsiz kalmamış
Nağmesiz dert çalmamış
Durmaz üfler bûseni.

Hasretin sonsuz dibi
Bir garip Mehmet gibi
Yok ney'in bir sâhibi
Durmaz üfler bûseni.

Fâilâtün fâilün
/ . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Oğluma

Akranların ergeç baş ederler seni Dâvut
Mâzîdeki önderleri ders/örnek alırsan
Lâkin göremezsın büyüyen gölgeni Dâvut
Bir başkasının gölgesi altında kalırsan.

Mef û lü Me fâ î lü Me fâ î lü Fe î lün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Oku Oğlum

Oku oğlum. Oku yaz. Her Őeyi bilmen gerekir
Ne kadar zor sorular sorsa da M¼nkir ve Nekir
Acaip d¼nyadasın. Başkası tutmaz kolunu
Okumazsan kölelik mesleği bekler yolunu.

Feilatun Feilatun Feilatun Feilun
.. / /.. / / .. / /.. /

Mehmet Fatin Baki

Oluverdi

Yanağından bir öpüş dertlere merhem oluverdi
Ama bir bûs-ü kenar herkese mahrem oluverdi

Senelerden beri gurbette kalan ma'suma bir gün
Sulanan gözde bi-baht eşk-i surûr dem oluverdi

Saçının rengini bir kez bana göstermedin amma
Şakağından salınan saç teli perçem oluverdi

Daha dün âleme şarkıyla gazel söyleyen ağzın
Konuşan gonca-dehenden de güzel fem oluverdi

Feleğin sunduğu aşk vardır ezelden beri lâkin
Seni sevmek ve sevilmeğe daha akdem oluverdi

Nice yıllar bana gurbette bir ahbab bile yokken
Gülüşün lutfuna herkes bana hemdem oluverdi

Mesajın geldiği gün Mehmede bir baht açılınca
Yalınız kaldığı nursuz gece subhdem oluverdi

Bûs-u kenar = öpme ve kucaklama, Mahrem = yasak
Ma'sum = suçsuz, kabahatsiz, Bi-baht = bahtsız
Eşk-i surûr = sevinç gözyaşı, Dem = kan,
Dehen = ağız, Fem = ağız, Akdem = öncülük kazanan, Hemdem = arkadaş,
Subhdem = sabah vakti

Feilâtün Feilâtün Feilâtün Feilâtün
. . / / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Öğren

Eğlenmek için yârını yârârını öğren
Çindeysede, lûtf ilmini irfânını öğren
Mahşerdeki menzilde hesap vermeden önce
Dünyâda iken diynini iymânını öğren

Mef û lü me fâ î lü me fâ î lü fe û lün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Öğün-Döğün

Ne doğdu diye öğün
Ne öldü diye döğün

Doğan bebek ölecek
Yaşantını bölecek

Ateş söne miyecek
Giden dönemiyecek

Fatin bu mucize der
Ve son durağa gider

Mefailu Feilun

. /.. . . /

Mehmet Fatin Baki

Ramazan Bayramı

﻿ Nice bayamlara herkesle berâber koşalım
Bu mukaddes günü tebcîl ile bayramlaşalım.
Köyümün sahnına tez varmağa bir yol bularak
Bu mukaddes günü tebcîl ile bayramlaşalım.

Kalarak nefis ile hoşnut, iyilikler yeri ver
Ramazan bayramıdır, mutlu saâdetleri ver
Me Fatin, Köydeki eshâba selâm gönderiver
Bu mukaddes günü tebcîl ile bayramlaşalım.

Tebcîl = ululama, yükseltme, ağırlama
Sahn = bayram meydanı
Eshâb = köyün ileri gelenleri

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Rüzgar

Doğduğun diyara dönmezsen geri
Söyle bana RUZGAR geldiğin yeri
Denizde karada bilirler seni
Tanırlar tadınca ölüm buseni

Belli birçok ismin unvanın vardır
Düşmanların kadar hayrânın vardır
Üstüne biçilmez bir şânın vardır
Bin çeşit hayatın, bin canın vardır

Gezdiğin yerlerden biri Hindistan
Oradaki ismin insafsız TUFAN
Amerika denen yerlerde iken
Senin yeni adın olur HÜRRIKEN

Bazı günler olup deli FIRTINA
Yüklersin ağacı evi sırtına
Yıkarsın bentleri suyu taşıyıp
Basarsın kentleri köprüler yıkıp

Fakat bugün vardır başka bir hâlin
Birini sevmeğe vardır mecâlin
Akşam YEL'i gibi odama girdin
Sıcak dudağını bana değirdin

Oturduk sabaha kadar diz dize
Bakıştık, gülüştük yalnız biz bize
Şarılıp dolaşıp hudut aşmadan
Öpüştük, seviştik hiç konuşmadan

Fakihi şafakta uykuya daldı
HAVA'nın sevgisi askıda kaldı.

Mehmet Fatin Baki

Sabit İnce'ye

Şairlerin ünvânı mağâbit gibidir
Yazdıkları insanlığa âit gibidir
Şefkat dağıtan kalbi büyük yoldaşımın
Lutf İNCÉ'leyen dostluğu SABİT gibidir.

Mağâbit - imrenilecek, gıpta edilecek
Lutf = letafet, güzellik

Mehmet Fatin Baki

Sağ Çıkmadı

'Kismetimdir dehre geldim, zorla gitmem ben' deme
Aşıkardır, kimse dünyâ âleminden bıkmadı.
Fayda vermez çok direnmek sâbir ol sen, gam yeme
Kimse dünyâ hanesinden sağ ve sâlim çıkmadı.

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/. / / /. / / /. / / /. /

Hece: 4 + 4 + 4 + 3

Mehmet Fatin Baki

Sanan - Kanar

İsıramadığım eli
Öpeceğim, öpeceğim.
Diye sanan,

Yeremiyeceğim el'i
Öveceğim, öveceğim.
Diye kanar.

Mütefeilü feilün
. /

Mehmet Fatin Baki

Seğirdi Gözüm

Söyle tabib. Ayrılığın derdine var mi çözüm
Sönmedi, yetmiş yedi yıldan beri yandı közüm.
Avdete az kaldı zaman der bana gizli sözüm
Sağ kulağım çınladı dün, şimdi seğirdi gözüm.

Mechul olan hiss-i derûn başka neler biliyor
Kaç senedir gâib olan dost mu bugün geliyor
Belki ketûm duygularım son günü müjdeliyor
Sağ kulağım çınladı dün, şimdi seğirdi gözüm.

Avdet = dönüş
Hiss-i derûn = iç seziş
Ketûm = kapalı

Müfteilün müfteilün müfteilün feilün
/ . . / / . . / / . . / . . /

Mehmet Fatin Baki

Seni Gönderdi

Mevlâ istediğim her Őeyi verdi
Eksiğim sadece gamla kederdi
İŞte bu yokluğu gidermek için
Felek canevice seni gönderdi

Sen yokken yanımda huzurum vardı
Neş'e ve eğlence derya kadardı
Zevk ortaklarım hep arkadaşlardı
Felek canevice seni gönderdi

Tasayla neş'eyi yarıŐtır diye
Zevkle ıstırabı karıŐtır diye
Kaygıyla huzuru barıŐtır diye
Felek canevice seni gönderdi

G nl me heyecan ve can getirdin
AŞkı tatmak için zaman getirdin
Şaşırmış zihnime iz'an getirdin
Felek canevice seni gönderdi

AteŐinyle i im dıŐım yanarken
Ağladım dün gece kalbim kanarken
Sızladım her Şafak seni anarken
Felek canevice seni gönderdi

AŞkınla ruhuma verdin ıstırap
Tatlı Őerbet diye i irdin Şarap
Kalbimi eyledin tamamen harap
Felek canevice seni gönderdi

İçimdeki boşluk sevgiyle doldu
Sıkıntı yanında neş'e de boldu
Gayeme eriŐtim istegim oldu
Felek canevice seni gönderdi

 z nt m huzurum ayni ayardır
Sevinçle s rurum derdim kadardır
Şimdi her h zn mde bir neş'e vardır
Felek canevice seni gönderdi

Mehmet Fatin Baki

Sevgi

Neden biz sevişirken senin ismin HEVA derdim
Elem yok, kederim yok, sana her gün kanat gerdim
Çocuklar gibi şendim, seni sevmekti hep derdim
Meğer sen hava mışsın yokoluncak nefes verdim

Heva = sevgi

Mefailu Mefailu Mefailu Mefulu

. / / . . / / . . / / . / / .

Mehmet Fatin Baki

Sevgiyle İlim

Mülkün kısalır kıymeti ihsana katınca
Sevgiyle ilim miktarı artar dağıtınca

Geldik kimi zengin kimi yoksul. Buna ragmen
Çıplak doğuverdik, bizi Mevlâ yaratınca

Cahil ve fakirdir sürünenler göreceksin
Varlıklar içinden bakıver bir göz atınca

Yoldaşlığı, zulmette kalan bir yoksula, kâfi
Yokluk yolunun yolcusu ol, Dost aratınca

Ömrün boyu naçar bile kalsan sabır eyle
Öğrenmek için eyle duâ gün karatınca

Ağyara çuvaldız sokacaksan, daha evvel
Kendin dene bir kez, kanatır iğne batınca

Yüksek gururundur sana düşman, bunu öğren
Nefsin veya kibrin seni namerde satınca

Gündüz gece ver bilgini tullabına, Mehmet
İlminle çulun mahvolacak kabre yatınca

Tullab = talebeler

Fa'lun Feilatun Feilatun Feilatun
/ / .. / / .. / / .. / /

Malını ve mülkünü başkalarına yardım için
dağıttığın zaman azalır, fakat sevgi ile ilmini
insanlara verdikçe artar. Kimimizin zengin,
kimimizin yoksul olmamıza bakma, Allah bizi
çıplak olarak yarattı. Varlıklar içinde iken etrafına
bakarsan, cahil ve fakirlerin süründüğünü öreceksin.
Dostluk ararken yokluk yolunun yolcusu ol. Bunun
için karanlıkta kalan bir yoksula yol arkadaşlığı
etmen kâfidir. Ömrün boyunca her akşam birşeyler
öğrenmek için dua et, ve çaresiz kalsan bile sabret.
Yabancıya çuvaldızı sokmadan önce, bir kez iğneyi
kendi etine batırırsan, kanatır. Nefsin ve kibrin seni
alçaklara sattığı zaman, senin kendi gururunun sana
düşman olduğunu öğreneceksin. Mehmet, gece
gündüz bilgini talebelerine ver, zira sen öldüğün
zaman senin malın, mülkün bilginle beraber yok olacak.

Mehmet Fatin Baki

Sıdk İle

Taparım sıdkile arzu ile Allâhıma ben
Ne zaman mescide gitsem okurum belgesini

Yaparım hükmünü derhal, ve hatâ eylemeden
Ne zaman secdeye kalksam görürüm gölgesini

Veririm dersimi içten severekten ve hemen
İşitirsem ne zaman ben talibânın sesini

Baki Mehmet bölüşüp bilgini tullâb ile seni
Bulacaksın diğer âlemde refah bölgesini

Talibân = telebeler
Tullâb = talebeler

Feilatun Feilatun Feila tun Feilun
.. / / .. / / .. / / .. /

Ne zaman camiye gitsem kur'an okurum ve
Allâhıma inançla ve isteyerek taparım. Secdeye
kalktığım zaman hayalini görür gibi olur ve
emirlerini derhal yaparım. Ne zaman öğrencilerimin
sorularını duysam severek ve gönülden onlara ders
veririm. Mehmet Baki bildiklerini öğrencilerinle
paylaştığın için öbür dünyada refaha erişeceksin.

Mehmet Fatin Baki

Sır Tatalım

Bûse-i leb çıktı dehândan dü-lisân olmadan
Gel bunu nihân tatalım halka iyân olmadan.
Nefs-i revânın kısa nalânı figân olmadan
Gel bunu bir sır tatalım halka iyân olmadan.

Buse-i leb = dudaktan öpme
Dehân = ağız
Dü-lisan = iki dil
Nihân = gizli
İyân = açık, belli
Nefs-i revân = rûh
Nalân = inleme
Figân = bağırarak ağlama

Müfteilün müfteilün müfteilün fâilün
/ . . / / . . / / . . / / . /

Mehmet Fatin Baki

Sitayış

﻿ Ne kadar hoş ki benim kursta değilsin
Arabî bilgine kep şapkam eğilsin.
O kadar çok verilen ders boşa gitse
Deniz'in tenkidi taltîf diye gelsin. (*)

Üzölüş hicvine ben sanma gücendim
Beni övdün diye dün yahşi sevindim
Yüreğimden sana yazmakla sitâyış,
Bilerek ben de senin sevyene indim.

(*) Deniz, bir dost

Feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Sordum

Rü'yamdaki âşüfte kadın nerde diyordum
Haşrolmak için yâra da ağyâra da sordum.

Cânım güzelim ben seni göklerde ararken
Hergün gece yıldızlara, rüzgâra da sordum

Dallarda konan kuşlara, ormandaki kurda
Otlar arasında sürünen mâra da sordum.

Çayhânede, keşhânede, meyhânede her dem
Şâkî'ye de sordum, seni ebkâra da sordum.

Geçmişte saraylarda dolaştın diye bir gün
Mecliste cesâret ile hünkâra da sordum.

Kalbimdeki bir yaz günü gülgûn bağ içinde
Hem goncaya hem bülbüle, gülzâra da sordum.

Ey sevgili cânan, yolumun son durağında
Yoktur dediler. Ben yine esrâra da sordum.

Âşüfte = cilveli	Haşr = buluşmak
Mâr = yılan	Ebkâr = bakireler
Gülgûn = gül renkli	Esrâr = sırlar

Mefûlû mefâîlû mefâîilû feûlun
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Sözlük

Kisvet-i gıybet giyenin
Nâm'ı denî'den daha zir.
Hakk-ı yetimden yiyenin
Fitnecilerden de muzir.

Fazla gurur besliylene
Nefsi kebir, akli fakir,
Gözle bakıp, görmiyene
Ama detirtmek gerekir

Bir defa rüşvet alanın
Çarpıcıdan farkı nedir?
Nân'ı fakirden çalanın
İsmine sârik mı denir?

Kisvet = elbise
Gıybet = yerme, çekiştirme
Denî = alçak
Zir = aşağı
Kebir = büyük
Nân = ekmek
Sârik = hırsız

Müfteilün, müfteilün
/ . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Sultan

Akçeyi Sultâna verdin, gönlünü Sultânına
Kalmadı mülkten selâmet, geldi zevâl cânına

Her gece Sultânının bin bir siteminden de çok
Döktüğü göz yaşları derd ekledi husrânına

Sevgiliden gayrı düşmek derdini çeksen bile
Mânî olur kendi nefsin derdinin dermânına

Dost arayan nazlı Sultân gönlünü vermiş sana
Bâki Fatin sen de gönder sevgini Sultânına

Zevâl = sona erme
Husrân = acı, zarar-ziyan

Müfteilün fâilâtün müfteilün fâilün
/ . . / / . / / / . . / / . /

Mehmet Fatin Baki

Süleyman

Taht-ı saltânat Süleyman sürdü bahtından da bol
Her zaferde yardım etti kendine binlerce kol
Doğruluktur doğru yol, tahtan giden Allâha yol
'Ger huzûr itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol' (1)

Açtın İrâna seferler lâkin oryâ gitmedin
Askerin bir ihtiyâcın dinleyip halletmedin
Dilsiz üç cellâda verdin, oğlunu affatmedin
'Ger huzûr itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol' (1)

Sen ecelden sonra gittin çıkmadı gürbüz sesin
Şanlı tahtın çoktan uçtu, şimdi toprak yerdesin
Altı yüz yıl geçti artık söyle mahbûb nerdesin
'Ger huzûr itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol' (1)

Kim bilir her kes kadar sen de doldurdun çile
Nerde olsan, kaldığın yer dâr-ı ûkbâda bile
Gör hesâbın, hem helâlleş şimdi sen Bâkî ile
'Ger huzûr itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol' (1)

(1) Muhibbî, (Kanunî Sultan Süleymanın) kasidesinden

Fariğ = rahat, boş ver
Dâr-ı ukbâ = öbür dünya
Mahbûb = sevilen

Fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lâ tün fâ i lün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Gazel

Halk içinde mu'teber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihânda bir nefes sıhhat gibi.

Ger huzûr itmek dilersen ey Muhibbî fâriğ ol
Var mıdır vahdet makâmı guşe-i uzlet gibi.

Muhibbî
Kanunî Sultan Süleyman

Mehmet Fatin Baki

Süleymanlar

Ünlü Peygamber Süleyman din ve ahlak getirdi
Osmanoğlundan Süleyman hayli kanun yetirdi
İltimaslar yaptı, servet kaptı, rüşvet verirken
Başkanım cumhur Süleyman mülk-ü devlet bitirdi

Fa i la tun Fa i la tun Fa i la tun Fe u lun

/ . / / / . / / / . / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Şair Mi Yalandır?

“Ger derse Fuzuli ki ‘Güzellerde vefâ var’
Aldanma ki şâir sözü elbette yalandır” (1)

Derler ki bu mısırâda yalan yoksa hatâ var
Mantıkla değil, şâir, odu eşkle yazandır

Bâzan gamı neş’eyle yazar, neş’eyi kaygı
Bâzan gülerek yazdığı harf, dertli figandır

Efkârını mısırâlara nakşettiği yerde
Hem âşıkı hem mâ’suku kalpten okuyandır

Beytindeki kan teşbihi al renkli şarapsa
Mecâzi meâlinde, akan göz yaşı, kandır

Mâhir ve derin duygulu şâir kaleminde
Yaz günleri kış, kışları bâzan da hazândır

Bir dil ki bu ifrât ile tefrit arasında
Şair dili kalpten konuşan gizli lisandır

Şefkatle, zarif beytine resmettiği meçhul
Âsker, vatan uğrunda ölüp yerde yatandır

Pejmürde kıyâfetli bu gurbet zede şâir
Doktor gibi her yâreye bir çâre bulandır

Mestâne, hazin günleri meyhânede geçmiş
Bir şâire dünyâ bile uydurma vatandır

Hiçbelli değil doğduğu yer, geldiği belde
Gurbette ölen şâirin öz yurdu cihandır

Şâirlerin ekser defa hoşlandığı lahza
Boş vaktini divânına vakfettiği andır

Serbest hece vezniyle de şâir yazar amma
Aruzdaki aşk sözleri ezberde kalandır

Ahraz, gözü kör âşıkı dillendiren elfâz
Mısırâlara yerleştiren şâir mi yalandır?

Şâir yazacaktır. Bunu dert eyleme Bâki
Hüzneyleyişin boş yere feryad-u figandır.

(1) Fuzuli’nin gazelinden

Od = ateş
Eşk = göz yaşı
Mestâne = sarhoş gibi
Ekser = en çok
Lahza = an

Elfâz = sözler

Mef û lü, me fâ î lü, me fâ î lü, fe û lün
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Şaşkınlık

Bak şu işe hikmete gidiyorum gurbete
Allâh kısmet ederse döneceğim elbette

Yollarını gözledim şarkı türkü sözledim
Daha üç gün geçmeden billah seni özledim

Ateş yanar canımda fıkır fıkır kanımda
Sen uzakta olsan da gölgen benim yanımda

Annene selâm söyle bir yer değişmem köyle
Ben gelinceye dek günler geçecek böyle

Bitti bahar, geldi yaz, nerde neş'e, nerde haz
Beni fazla bekletme uzun uzun mektup yaz

Keder hüznün dolmuşsun çiçek gibi solmuşsun
Ben gurbete gidince hemen gelin olmuşsun

Mefaki yine taşı diyar diyar dolaştı
Köyüne döndüğü gün, gördüklerine şaştı

Mehmet Fatin Baki

Şeyh Neylesin

Bülbülü sessiz, gülü küs gülşeni şeyh neylesin.
Cânını verdin cin'e, cansız teni şeyh neylesin.

Rûhunu sattın yine alçak musibet kimseye
Şeytan ezer rûhunu, ruhsuz seni şeyh neylesin.

Meclise dansetmeğe bir kaç sene gelmişse geç
Cilveli dansöz gibi oynak zen'i şeyh neylesin.

Son baharın sonrası mevsim sonu bir bahçede
Renkli çiçekler gibi şûh gövdeni şeyh neylesin.

Cin = göze görünmiyen yaratık
Şeyh = ihtiyar adam
Musibet = belâlı
Zen = kadın
Şûh = kıvrak

Müfteilün müfteilün müfteilün fâilün
/ . . / / . . / / . . / / . /

Mehmet Fatin Baki

Şiir Yaz

Evlât edindi dedem, öldü vedâ etmedi
Servet yapan amcamın ömrü vefâ etmedi

Eğlendiler, güldüler hep yediler içtiler
Asâr bîrakmıyarak unutulup geçtiler

Elbet senin de gelir göçme ânın saatin
Bir nâm bırakmak için ciddi şiir yaz Fatin.

Mehmet Fatin Baki

Şiir Yazmak

Şiir yazmak duygu işi
Bir manası varsa eğer
San'atkarsa şair kişi
Şiirleri bulur değer

Duygu dolu serbest şiir
İçinde var bir letâfet
Serbest şi'ri, nesirle bir
Yorumlamak bir marifet

Nesir, nazım, şiir diye
Ayrı ayrı taranmalı
Mana vezin ve kafiye
Her şiirde aranmalı

Şiirlerin yayınlanır
Sen toprağa gömülünce
Dinleyenler aydınlanır
Aruz vezni de ölünce

Mehmet Fatin geldi gitti
Çok gelişti fikirleri
Yetmiş beş yıl çabuk bitti
Bâki kaldı şiirleri

Mehmet Fatin Baki

Şikayet

Kârî! Yeter artık yazıdan etme şikâyet
Bizler yazıyor, sen okuyorsun en azından
Öğrenmeğe ferdin yetemez ömrü kifâyet
Gel zevk alalım biz kaderin cilve-nazından

Fa'lun Feilatun Feilatun Feilatun

/ / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Tabut

Genç iken sen yürüdün cenazenin önünde
Büyüyünce yer aldın yanında ve yönünde
Şimdi ise gidersin kâfilenin sonunda
Mefaki artık yerin tâbutun derununda

Derun = iç

Mehmet Fatin Baki

Tan Yeli

Hadi ayrıl Vero'dan tanyeli-rüzgar
Çabucak git te buluş sevgili yârla.
Vero Beech'ten yolun İstanbula çok var
Gelecek vuslatı sen yârla ayarla.

Vero Beech = Florida'da bir sahil şehri

Feilâtün feilâtün feilâtün
. . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Tegafül

'Senden bilirim yok bana bir fâide. Ey gül' (1)
Mecnun gibi gel etmeyelim biz de tegâfûl
Bülbül bile etmez daha çok hâra tahammül
Mecnun gibi gel etmeyelim biz de tegâfûl

Çoktan beri kırıgın sana bülbül ile sümbül
Meyhânede sümbülle beraber içiyor mül
Bülbül gelecektir diyerek etme tehayyül
Mecnun gibi gel etmeyelim biz de tegâfûl

Senden yana bir neş'eli gün görmedi bülbül
Artık yetişir bahçede gezmekle tedâvül
Bir kez daha ettim sizi Allâha tevekkül
Mecnun gibi gel etmeyelim biz de tegâfûl

(1) Osman Nevres'in şarkısından
Tegâfûl = bilmezlikten gelme
Hâr = diken
Mül = şarap

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Şarkı

Senden bilirim yok bana bir fâide. Ey gül
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül
Etsem de abesdir sitem-i hâre tahammül
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Ellerde o zevk etdi, ben ateşlere yandım
Çektim o kadar cevr ü cefâsın ki usandım
Derlerdi kabûl etmez idim şimdi inandım
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Senden güzelim çare bana kat'-ı emeldir
Etsen dahî ülfet diyemem ellere haleldir
Ağyâr ile gezsene de gücenmem ki meseldir
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Gördüm açılırken bu seher goncayı hâra
Sordum nola cev ü cefâ bülbül-i zâra
Bir âh çekip hasret ile dedi ne çare
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Bigâne edâdır bilir ol âfeti herkes
Ümmid-i visâl eyleme andan emelin kes
Beyhûde yere âh ü figân eyleme Nevres
Gül yağını eller sürünür çatlasa bülbül

Osman Nevres (1876)

Mehmet Fatin Baki

TenâkuzTenâkuz

Her türlü muammâ doludur kendi içimde
Nefsim-dili, kalbim-sesi bir başka biçimde

Nefsim beni aldatmada, kalbim bana mürşid
Şehvet dolu şeytânî karanlıklara hurşid

Matlub-u vücud sâdece ekmekle biraz su
Lâkin susamış nefsimi tatmin edemez cu

Bir esb sanacaksın ne vakit nefsimi görsen
Hem tekme atar hem de sanır kendini tevsen

Gönlümle tenâkuzları gördükçe yanımda
Sandım kızıışan öfkesi nefsin yakınımda

Kaldırmak için güçlü tenâkuzları Mehmet
Artık ediver kendini Allâha emânet.

Tenâkuz = karşıtlık, çelişme
Mürşid = doğru yolu gösteren
Şehvet = kuvvetli arzu
Hurşid = güneş
Matlub-u vücud = vücudun ihtiyacı
Cu = akarsu, çay
Esb = asil at
Tevsen = azgın, huysuz at

Mef'ûlû mefâîlû mefâîlû fe'ûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Tenbeldeki Haslet

﻿ Tenbeldeki haslet kedilerden mi bulaşmış
Mâhî yemek ister tûyûn ıslatmadan aslâ.
Bi-cehd inanır kendine bir bahşîş ulaşmış
Mülk toplamak ister bir emek katmadan aslâ.

Mâhî = balık
Bi-cehd = çalışma ve çabalama bilmeyen

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Toprağa

Secdeye gel, yerle bir ol, haddini bil, Mefaki
Gül bile medyûn sayılır rengi için yaprağa.
Mülküne bir kez güvenip, fazla böbürlenme ki
Uçsada toz göklere dek, avdet eder toprağa.

Medyûn = borçlu
Avdet = geri dönme

Müfteilün, müfteilün, müfteilün, failün,
/ . . / / . . / / . . / / . /

Mehmet Fatin Baki

Unut Bunu

Aldın beni bir kul gibi, sen kendine bağladın
Gündüzleri güldün fakat akşamları ağladın
"Rüsva oluruz halka, unut bunları sen" dedim
Olmaz diyerek kalbimi binbir gece dağladın

Fa'lun Feilatun Feilatun Mutefailun

/ / .. / / .. / / .. / /

Mehmet Fatin Baki

Unutma

New York'a giden aşık-ı dîlzârı unutma
Çoktan beri gurbette kalan yârı unutma

Yıllar boyu kalben sana bağlanmışım ammâ
'Sen de güzelim ettiğin ikrârı unutma' (1)

Dost olduğumuz günleri sen bir dem anarsan
Cânânın ömür sürdüğü gülzârı unutma

Okyânusun üstünden aşıp sizlere benden
Dûâ götüren rûhani rûzgârı unutma

Hiç bilmediğin şeyhi, gönül dostu sanıpta
Dervîş gibi hoş davranan ağıârı unutma

Mazîde Fatin ger seni üzmüş bile olsa
Aslâ kalbimizde yatan Esrârı unutma.

(1) Esrar Dede'nin gazelinden
Âşık-ı dîlzâr = inleyen âşık
İkrâr = açıkça verilen karar
Dervîş = tarikatlerden birine yazılmış kimse, ma'sum
Esrâr = gizli tutulan bilinmiyen şeyler, Esrâr Dede

Mefûlû mefâîlû mefâîlû feûlûn
/ / . . / / . . / / . . / /

GAZEL

Azm-i sefer ettin dil-i nâçârı unutma
Gittin güzel ammâ bu dil-efkârı unutma

Gâhîce uyandıkça şebistân-ı safâda
Şol gice olan sohbet-i hemvârı unutma

Vardıkça şeker-hâba girip bister-i nâza
Ne zehr içer dîde-i bîdârı unutma

Ben sabr edeyim derd ü gam-ı hecrine ammâ
Sen de güzelim ettiğin ikrârı unutma

Ağlatmayacaktın yola baktırmayacaktın
Ol va'de-i tekrâr-be-tekrârı unutma

Yok tâkati hicrânına lûtf eyle efendim
Dil-haste-i aşkın olan Esrârı unutma

Esrâr Dede

Mehmet Fatin Baki

Utandım

Utanmak iyi hasletse, bu dünyâdan utandım
Dünen yaptığımız herze için nâ'dan utandım.

Ya bir sürçü lisandan kime ettikse eziyet
Edebsiz söz için yâr ile gavgâdan utandım.

İlaçsız bazı köylerde kadınlarla çocuklar
Düşüp hastalanırken, tüm ettibbâdan utandım.

Siyâsetçilerin kasd ederek meclis önünde
Vatandaşları haksız yere şekvâdan utandım.

Ezelden beri var banka soyanlar ammâ ve lâkin
Bu hortumcuların yaptığı yağmâdan utandım.

Haslet = huy, karakter

Herze = boş laf

Nâ = ney

Etibbâ = doktorlar

Şekvâ = şikayet

Mefâîlü mefâîlü mefâîlü feûlün
. / / . . / / . . / / . . / /

Mehmet Fatin Baki

Uyumak

Elimiz tutmaz, gözümüz görmez, çenemiz sarkar
Böyle emâreler kocamaktan başka değildir
Mefakiye derler ki cümlemiz ölümden korkar
Emr-i Hak denilen şey uyumaktan başka değildir

Emr-i Hak = ölme

Mehmet Fatin Baki

Uyur

Fâili yoksa eğer, ulumun şahanesi
Labaratuvarlarda temiz bir kapta uyur
Tatbikatta değilse, kânunun bir maddesi
Avukathanelerde pak bir kitapta uyur

Ulum = ilimler

Mehmet Fatin Baki

Üsküdarlı Tal'at 'a (Nazire)

Her gün hepimiz her zaman etsek te feryâd
Mecmu' yaşayanlar, olamaz mevten âzâd
'Geçmişlerin eylemez isek rûhunu şâd
Etmez gelecekler de bizi elbet yâd' (1)
Dünya kalacak böylece tab'ına mûtâd.

İnsan düşerek nefsine etmekte münkâd
Hakk eylesin bizleri fâil-i bîdâd
Hıfzeyesin Allah sizi âmil-i bünyâd
Dünya kalacak böylece tab'ına mûtâd.

Andık seni, yâd eyledik şi'rini üstâd
Cennete de Hakk eyleyecek Tal'atı şâd
Makberde şükür feyz ile yattıkça ecdâd
Dünya kalacak böylece tab'ına mûtâd.

(1) Üsküdarlı Ahmet Tal'at Onay'ın bir kıt'asından

Tab' = tabiat, huy
Mûtâd = olagelmiş şekliyle
Münkâd = boyun eğmek
Bîdâd = haksızlık, zulüm, adaletsiz
Bünyâd = temel, esas
Feyz = bolluk, ihsan

Mefûlû mefâilü mefâilü falün
/ / . / / . / / . / /

Üsküdarlı Ahmet Tal'at Onay'ın bir kıt'ası

'Geçmişlerin eylemez isek rûhunu şâd
Etmez gelecekler de bizi elbet yâd
Mahmud Kemâl-i din buyurdu böyle
Hak feyzini eylesin hemîşe müzdâd.'

Üsküdarlı Tal'at

Mehmet Fatin Baki

Var İçinde Kasidesi

Sözüm ibret doludur. Sanma hikâyet var içinde
Göreceksin, ne kadar ders-i hakîkât var içinde.

Acı fûrkat taşıyan sözlerim azcık katı lâkin
Kalemin kavli kibâr, hem de halâvet var içinde.

Gece rû'yamda meleklerle berâber bunu yazdık
Yüce Rabb şâhidim olsun ki selâmet var içinde.

Lafı manzum bu beyitlerde redif kâfiyelerle
Aruzun verdiği âhenge sadâkat var içinde.

Emelim burdaki efkârımı göstermeden ayrı
Edebî gençlere yardım ve delâlet var içinde.

Feleğin verdiği dünyâdaki şehvetli hayâta
Kimi çok rağbet eder amma, nedâmet var içinde.

Başı boş dostları işrette ve meyhânede gördük
İyi bir hâne değil gizli felâket var içinde.

Senelerden beri zahmet ve zarûretle boğuşmuş
Nice gurbetçilerin sâdece mihnet var içinde.

Saman otlar ve çamurlarla yapılmış yere girdik
Fakir insanlara ihsân ve inâyet var içinde.

Âdemiyyet güdülen duygulu sosyal kuruluştâ
El uzatmakla beraber çok atiyyât var içinde.

Kuru dallardan örölmüş yedi dersihâne gözettik
Arı san'atlı ilim, bilgili hikmet var içinde.

Çekicin kıymeti artmaz kızarak dövsede zerri
Değer altın'da kalır. Dengeli kıymet var içinde.

Yüce kıymet verilen devletin izzetli makâmı
Görünür herkese kasr amma harâbât var içinde.

İlim öğretmek için herkese beş yüz sene evvel
Kurulan medresenin ser-kitabiyyat var içinde.

Sen eğer görmez isen sevgiyi kalbinde yakından
Yine bak gönlüne, bir sırr-ı muhabbet var içinde.

Uzak illerde mukaddes sayılan mâbede girdik
Ulu Kur'ân-ı Kerîm'den yüce âyet var içinde.

Yaradan hikmeti, her cümlede Kur'ânı Kerîm'in
Çoğalan kuvve-i kudsiyeli şevket var içinde.

Bir ibâdet yeridir, kûşede metruk bile olsa

O nazargâh-ı ilâhinin uhuvvet var içinde.

Kamu insanların iymânını ahlakça yücelten
Mütenevvir köşelerdir ki ibâdet var içinde.

Yüce rûhî heyecanlarla bir akşam namazında
Hele bir secdeye gel, sabr-ı selâmet var içinde.

Koca dünyâda fütursuz yaşarız bir süre amma
Ecelin geldiği gün, cebren azîmet var içinde.

Hem uzak hem de garip yerde yaşam zor ve çekilmez
Acı gaybûbiyetin sâdece zahmet var içinde.

Kara toprak bile bilmez, ölümün verdiği vehm'i
Kazılan kabre inen sandığın uzlet var içinde.

Bu derin hisleri vahdet duyarak beyt'lere kazdım
Olamaz lâf-ı güzâf, kavl-i mücerret var içinde.

Bu atîk şi'ri kim anlar diye hiç gam yeme Bâki
Kalemin çizdiği san'at ve fazîlet var içinde.

Mehmet Fatin Baki

İbret = ders, Fûrkat = ayrılık, Kavli = sözü,
Halâvet = tatlılık, Selâmet = emniyet ve esenlik,
Edebî = edebiyatla uğraşan, Delâlet = kılavuzluk,
Nedâmet = pişmanlık, İşret = içki içme,
Mihnet = eziyet, gam, keder, İhsân = bağış
Înâyet = lutûf, Atiyyât = ihsanlar, bağışlar,
Hikmet = güzel sözler, Zerr = altın, İzzet = değer, onur, yücelik, Kasr = köşk,
saray,
Ser-kitabiyyat = kitaplarla ilgili en iyi bilgiler, Sırr-ı muhabbet = sevginin sırrı, Kuvve-i
Kudsiye = Kutsal güç, Şevket = ululuk, Kûşe = kuytu bir yer,
Naargâh-ı ilahi = Allahın koruduğu yer,
Uhuvvet = kardeşlik, dostluk, Mütenevvir = nurlanan,
Cebren azîmet = mecburi yolculuk, Gaybûbiyetin = gözden uzak olmanın, Vehm =
korku, Uzlet = yalnızlık, Atîk = eski Fazîlet = değer, hüner, güzellik, Kavl-i mücerret
= katıksız doğru söz,
Feilâtün feilâtün feilâtün feilâtün
.. / / .. / / .. / / .. / /

Nâbi'nin, Nedim'in ve Şeyh Galib'in yazdığı
gazellerden beyitler:

Verdim sana dürc-i dil-i ser-bestemi amma
Pek sakla, büyük yerden emânet var içinde.

Dürc-i dil-i ser-beste gönül bağı kutusu,

Nâbi (1712)

-

Meyhâne mukassî görünür taşradan amma
Bir başka ferah, başka letâfet var içinde.

Mukassî = kasvetli Taşradan = dışardan
Nedim (1730)

--

Çâk eylemem sînemi her dilbere, zirâ
Şultânıma âit bir emânet var içinde.

Çâk = yırtık Sîne = göğüs, yürek
Şeyh Galip (1709)

////////////////////

Mehmet Fatin Baki

Vardır (Nazire)

Gönül dostum! Bizim New York'ta bir büstânımız vardır
Evet. Büstanda âsûmânımız, ummânımız vardır

Bu gün büstanda Hürrem'den kalan sultâna köşkünde
Şekerden tatlı, mehtaptan güzel mihmânımız vardır

Doğal bir ses, ilâhî bir çeşit nağmeyle şâd olmuş
Muhabbet kuşlarından mutlu bir cânânımız vardır

Bizimçin sevgiler bâbında hiç bir lafzı yok derler
'Belî, söz bilmeziz ammâ biraz irfânımız vardır' (1)

Vefâkâr dostu her gün verdiğin zorluk yetişmez mi?
'Behey zalim, sen insâf et, bizimde cânımız vardır' (1)

Yaşarken bunca varlıklarla, Mehmet, sor ki eflâke
Neden hep muttasıl husrânımız, efgânımız vardır?

(1) Nedim'in gazelinden

Büstân = bahçe

Ummân = deniz

Şâd = sevinçli

Babında = mevzuunda, hakkında

Eflâk = dünya, talih, zaman

Muttasıl = devamlı, aralıksız

Husrân = zarar, ziyan, kayıp

Efgân = acı bir çılgılık, feryad

Âsûmân = gök

Mihmân = konuk

Lafz = söz

Me fâ î lün me fâ î lün me fâ î lün me fâ î lün
. / / / . / / / . / / / . / / /

GAZEL

Mürâdın anlarınız ol gamzenin iz'ânımız vardır
Belî söz bilmeziz ammâ biraz irfânımız vardır

O şûhun sunduğu peymâneyi reddetmeziz elbet
Anınla böylece âhdetmişiz peymânımız vardır

Münâsiptir sana ey tıfl-ı nâzım hüccetin al gel
Beşiktâş'a yakın bir hâne-i vîrânemiz vardır

Güzel sevmekte zâhid müşkilin var ise bizden sor
Bizim ol fende çok tahkîkımız itkaanımız vardır

Kocup her şeb miyânın cânına can katmada ağyâr
Behey zalim sen insâf et bizim de cânımız vardır

Sıkılma bezme gel bîgâne yok da'vetlimiz ancak
Nedîmâ bendeniz var bir dahî sultanımız vardır.

Nedim (1730)

Mehmet Fatin Baki

Varlık-Darlık

Varlıklara pek fazla değer verme cihanda
Allah sana sıhhat vere ömrünce bu handa

Varlıklı yedirmez ve yemez kendi aşından
Mülkün seni yapmaz daha üstün dadaşından

Zengin daim oynar değişik çalgı telinde
Yoksul dağıtır her ne kadar varsa elinde

Zengin para toplar daha çok can kucağında
Rağbet göremez hiç te fakiran bucağında

Bundan yana insanlığa kıymet veriyorsan
Öksüz ve yetimlerle de paylaş ne yiyorsan

Yok tatlı lokum, yoksa da biftek kilerinde
Allahına şükret doyuyorsan bu evinde

Bol bulduğun an fitre/zekat fikrediyorsun
Az geldiği gün sabrederek şükrediyorsun

Mehmet Baki al tekbiri, Peygamberi zikret
Darlıkta isen sen, yine Allâhına şükret

Tekbir = "Tanrı uludur" sözünü söylemek

Mefulu Mefailu Mefailu Feulun
/ /. . / /. . / /. . / /

Bu dünyada varlığa pek fazla değer verme, yeter ki
Allâh sana ömrün boyunca sıhhat versin. Varlıklı
insan ne yer, ne yedirir. Malının çok olması seni
akranlarından daha yüksek bir yere koymaz. Yoksul
her ne varsa elinde dağıtır, fakat zengin daima
oyunaklık eder. Zengin kendi kesesine fazla para
koymağa bakar, lâkin fakirler ülkesinde rağbet
görmez. Eğer sen bundan böyle insanlığa kıymet
veriyorsan, yedigini öksüz ve yetimlerle paylaş.
Mutfağında et, evinde tatlı lokum yoksa dahi, eğer
karnın doyuyorsa Allâhına şükret. Malın bol olduğu
zaman fitre ve zekât veriyorun, ve az olduğu
zamanda şükrederek sabrediyorsun. Mehmet Baki
sen "Tanrı uludur" de ve peygamberin ismini an,
darlıkta olsan bile, yine Allâhına şükret.

Mehmet Fatin Baki

Vasiyet

Sevgiden hiç bilmeyen dost, dosta vefâ etmeden
Gönlümün gül bahçesinden gonca güller dermesin
Bir çiçek göndermiyen dost, ben bu dehr'den gitmeden,
Hem mezâra gelmesin, hem bir çelenk göndermesin.

Son namazdan sonra sessiz söylenirken son selâm
Dosta benzer saygısızlar boş senâlar vermesin.
Ben kabirden dosta şahsen verdiğim son bir kelâm:
Hem mezâra gelmesin, hem bir çelenk göndermesin.

Vefâ = dostluğu devam ettirme
Dehr = dünya
Senâ = övgü

Fâilâtün fâilâtün fâilâtün fâilün
/ . / / / . / / / . / / / . /

Mehmet Fatin Baki

Yanma Sakın

﻿ Külü yoktur, duman eksik diyerek kanma sakın
Tutuşan bir çıra kalbim, sönecek sanma sakın.
Çekilen hasreti bir ben bilirim bir de Hüdâ
Unutup vuslatı bir kez, daha çok yanma sakın.

Rakibim bizleri, ağyârla beraber, yerecek
Gün olur sevgililer bahçede güller derecek
Bilirim neş'eyi cânâna kavuşmak verecek
Unutup vuslatı bir kez, daha çok yanma sakın.

Feilâtün feilâtün feilâtün feilün
.. / /.. / /.. / /.. /

//////////

Herhangi bir varlığın gözle görünür elle tutulur bir emaresi yoksa o varlığın yokluğuna zinhar inanmayalım.. İçimizde alev alev yanan bir arzunun görünen bir belirtisi olmamasına rağmen söneceğini sanmayalım. Emelimize kavuşmak için duyduğumuz ızdırabı ve çektiğimiz zahmeti ancak bir biz bir de bizi yaratan bilir. Daha çok yanıp kavrulmak ihtimali olduğundan ona kavuşmak arzu emel ve isteklerimizi de bir an için unutmağa gelmez,

Düşmanlarla beraber rakiplerimiz şeytan ve nefsimiz bizim aleyhimizde çalışacak, yolumoza manialar koyacak ve hakkımızda eleştiriler yapacaktır. Fakat öyle bir gün gelecek ki bütün iyi insanlar cenntteki gül bahçelerinde çiçek toplayıp eğlenecekler. Bildiğimiz bir şey varsa o da sevdiğimiz ve itaat ettiğimiz yaratana kavuşmak bize neş'e ve saadeti getirecektir. O halde bizi yaratana vuslat arzumuzu bir an bile unutmak ve ona kavuşamamak daha çok yanmamıza ve ızdırıp çekmemize sebep olacaktır.

Mehmet Fatin Baki

Yaprak Hikayesi

Bundan yetmiş sene evvel bahçemizde bir meşe
Ağacında körpe yaprak bakıyordu güneşe
O, ağacın tepesinde görüyordu her yeri
Etrafını seyrederdi bir ileri bir geri
Gözlerini alamazdı ormanlardan, dağlardan
Derelerden, tepelerden o güzelim bağlardan
Ruzgarlarla zarif yaprak dans ederdi bütün gün
Her geçen gün onun için hem bayramdı hem düğün
Dala konan kuşlar ile konuşurdu durmadan
Yüksek yerde gün geçmezdi güzel hayal kurmadan
Gündüzleri bütün vakti türkülerle dolmuştu
Geceleri karanlıkta aya aşık olmuştu
Aysız gece yalnızlığı kendisini sıkardı
Tüylerini yağmurların damlaları yıkardı
Bulutları gözetlemek gözlerini yorardı
Fakat yine hiç bıkmadan birkaç soru sorardı
İşte böyle gamsız geçti otuz sene aradan
Yeşil yaprak gürbüzleşti kuvvet verdi yaradan

Fakat neden sonra gördü etrafında büyüyen
Genç yapraklar başka dallar asker gibi yürüyen
Yeni dallar ve yapraklar engelliyor güneşi
Gölgeğin çıkarttığı üzüntünün yok eşi
Ruzgları kesiyordu ufukları kapıyor
Yağmurların damlaları başka yere sapıyor
Bu günlerde uçan dostlar daha seyrek geliyor
Bir taraftan kurt böcekler vücudunu deliyor
Geceleri sevgilisi ayı görmez olunca
Feryad ile isyan etti hemen sabrı dolunca
Ne yazık ki elden bir şey gelmiyordu. Ne çare?
Ağlıyordu, sızlıyordu kimsesizdi biçare
Neden sonra bu yepyeni hayatına alıştı
Elde olan nimetlerden zevkalmağa çalıştı
Etrafında başka dallar çoğaldıkça çoğaldı
Komşularla geçinmesi samimi ve doğaldı
Otuz sene daha sonra artık yaprak olgundu
Bilgisinin haşmetiyle akli zihni dolgundu

Hareketsiz yaşayışı etti onu az şişman
Gençliğinde yaptığından oluyordu çok pişman
Sevgilisi dolunayı görmediği geceler
Rüyasında yıldızların adlarını heceler
Vücudunda ağrı sızı eşit dengi dengine
Koyu yeşil rengi döndü açık sarı rengine
Hiç bir yardım beklemedi ne ağadan ne de beyden
İlişkisi çoktan beri kesilmişti her şeyden
Titriyordu bütün beden ufacık bir ruzgardan
Ayrılmanın zamanıdır bu ağaçtan bu yardan
Topladığı yetmiş beş yıl sakladığı bir kozdu
En sonunda elde kalan üstündeki bir tozdu
Zayıf yaprak kopacak bir hale geldi dalından
İstemedi bir şey meşe ağacının malından

Neticede düşecekti erken veya biraz geç
Kendi dedi kendisine "Gömülecek yeri seç"
Fatin, sana o kadar çok benziyor ki bu yaprak
Ne düştüyse gökten kabul eylemedi bu toprak?

Mehmet Fatin Baki

Yaprak, Toprak ve Park

Et lûtf, İlâhî bir aşka
Nefs kandıran sahte çarktır.
İnsan, gönülden de başka,
Yaprakla toprak ve parktır.

Mü'min biziz Hakka döndük
Nurduk, karanlıkta söndük
Ahlâkla örf ağlatan yük
Yaprakla toprak ve parktır.

Dünyâda sevmek yalan mey
Ukbâda rûhtan çalan ney
Defterde Bâkî kalan şey
Yaprakla toprak ve parktır.

Yaprak = doğum
Toprak = ölüm
Park = yaşama
Mü'min = Tanrı birliğine inanan

Fa'lün feûlün feûlün
/ / . / / . / /

Mehmet Fatin Baki

Yarı Yolda

Sen bir kolda ben bir kolda
Çırpınırsın sağda solda
Yaklaşırsan biraz daha
Buluşuruz yarı yolda

Aşk bir oyun tuzak değil
Ben büküldüm sen de eğil
Mesafemiz uzak değil
Buluşuruz yarı yolda

Hislerine önem versen
Aşk diline olur dersin
Sen gönülden de istersen
Buluşuruz yarı yolda

Gece vakti ay doğanda
Çok münasip bir zamanda
Dilediğin en son anda
Buluşuruz yarı yolda

Hece: 4 + 4 = 14

Mehmet Fatin Baki

Yaşaran Gözlerine

Ben inandım, güzelim, gözlerinin sözlerine
Su salar kalpte yanan hasretimin közlerine.
Uzak ellerde bulunsam bile, on yıl daha çok
Yaşarım, bir kere baksam yaşaran gözlerine.

Bu sızan gözyaşı toplansa gönül mahzenine
Dökeriz güller için susamış gül bahçesine.
Kara makberde de olsam yeni hislerle yine
Taşarım, bir kere baksam yaşaran gözlerine.

Feilâtun feilâtun feilâtun feilun

. . / / . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Yazarım

Şair değilim sadece manzum yazarım
Hâşâ bu değildir ki benim yok nazarım
Öz Türk dili aruzla yazılmaz diyenin
Kurşunlu kalemle mezarın kazarım

Fa'lun Feilatun Feilatun Feilun
/ / .. / / .. / / .. /

Mehmet Fatin Baki

Yazıda

Pâk bir hayât yaşadım hem dağda hem yazıda
Lâkin şehir kirletti akı da beyazı da
Kış gibi yaşadığım baharı da yazı da
Sıgdırdım bir kıt'aya dört mısralık yazıda

Hece: 7 + 7 = 14

Mehmet Fatin Baki

Yeni Yıl Duası

Kurtar beni nefsimden azâb eyleme yâ Rabb
Affeyle kabâheti, gazâb eyleme yâ Rabb

Cismiyle ve nefsiyle günah işleyen âciz,
Abid kulu geç yaşta turâb eyleme yâ Rabb

Mü'minlerin ahfâdına yardım hevesiyle
İrfan dolu bir kalbi harâb eyleme yâ Rabb

İhsân edilen sıhhate şükranları ma'ruf
Gurbettede BAKÎ'ye İKÂB eyleme yâ Rabb.

Abid = ibadet eden
Turâb = toprak
Mü'min = müslüman
Ahfâd = torunlar
Ma'ruf = belli
İhsân = bağış, lütuf
İkâb = eziyet

Mehmet Fatin Baki

Yılbaşı Duası

Hamdüke Yârabb diyerek şükrederim
Kullara gösterdiği yoldan giderim

Düşman elinden beni kurtar diyerek
Yalvarırım Rabbim-adın zikrederek

Geçmişim azgınca günahlarla dolu
Lûtfîle göster bana dos-doğru yolu

Dertlere sabreyleyecek kuvveti ver
Nefsime bir hadd koyacak kudreti ver

Girmedi kalbim sapıtanlar tasına
Eyleme yâ Rabb, beni kul, başkasına

Aç bilirim, ben de felâketzedeyim
Ver bana nan, yoksula yardım edeyim

Hamdüke = hamdoldun
Hadd = hudut, sınır
Nan = ekmek

Müfteilün müfteilün müfteilün
/ . . / / . . / / . . /

Mehmet Fatin Baki

Yoktur

﻿ Güzel sevmekte zâhid, gizlenen bir derdimiz yoktur
Gülen mahluklarız biz, sızlayan ferdimiz yoktur.

Sevilmekçin behey zen-dost, uzak gurbet diyârında
Cesur cengâveriz lâkin çelikten zerdimiz yoktur.

Doğuştan biz birer mürşîd ve mihmandârız âlemde
Çoğunluk merd-i dâniyiz fakat nâ-merdimiz yoktur.

Sevildik hem de sevdik kendi düyâmızda, Ey,vallâh
Güzel gül bahçemiz var lîk, dikensiz verdimiz yoktur.

Bil-aşk irfânımız, hubb bilgimiz hep fitraten mevcut
Mükemmel bir gazel yazdık Fatin, bir serdimiz yoktur.

Zâhid = aşırı sofu
Zen-dost = kadınlardan hoşlanan kimse
Zerd = Zerd = savaşçı zırhı
Merd-i dâni = bilgili insanlar
Mürşîd = kılavuz, yol gösteren
Mihmandâr = konuk ağırlayan kimseler
Verd = gül Lîk = lâkin Bil-aşk = aşk ile
Hubb = sevgi Fitraten = doğuştan
Serd = düzgün yorumlayıcı

Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün Mefâîlün
. / / / . / / / . / / / . / / /

Mehmet Fatin Baki

Yoktur Ki Verem

Ben sadece sana şefkat satarım
İstedğin bende yoktur ki verem
Senin gülüşüne neş'e katarım
İstedğin bende yoktur ki verem

Sevapta öndeyim, şerde âhirim
Allaha medyunum, Hakka şâkirim
İmanda zenginim, mülkte fakirim
İstedğin bende yoktur ki verem

Felek acımadan bahtımı çaldı
Beni üç beş günde gurbete saldı
Fedâ edilecek bir canım kaldı
İstedğin bende yoktur ki verem

Yaşadığım ülke uzak diyardır
Hasretim bir büyük kucak kadardır
Ömrümden bakiyye birkaç gün vardır
İstedğin bende yoktur ki verem

O eski günlerde gülerdik bol bol
Ne kadar güzeldi tuttuğumuz yol
Bu son telebinde biraz mâkul ol
İstedğin bende yoktur ki verem

Hece; 6 + 5 = 11

Mehmet Fatin Baki

Zamanlar

Ermif kişilerdir ki zamân kıymeti anlar
Câhil sayılır kıymeti hiç kavramıyanlar

Gündüz gece rüzgar gibi uçmaktadır evkât
Aylar, seneler, günlere şâmil kısa anlar

Âheste giden fırsatı kullanmada geçse
Elbet kazanır ilk verilen şansı kapanlar

Evlatları genç, gençleri çok yaşlı yapan şey
Hiç kıymeti kaybolmayan evkât ve zamânlar.

Evkât = vakitler
şâmil = içine alan
Âheste = yavaş
Evlât = çocuklar

Mehmet Fatin Baki